

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ:28

CENA 1 D.

OPASNA BRAĆA

**ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU
CRTANIH ROMANA**

CRTANI ROMANI

CENA 1 D

160

**SREBRNI
KOLT**

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

**OPASNA
BRAĆA**

Naslov originala:

WILLIAM MARK:

„DIE SHIPWELL-BRÜDER“

Copyright 1968 by Martin Kelter Verlag

Lice mu je bilo bledo pepeljasto, hod nezgrapan, a oči olovno sive. Ni po čemu se ne bi reklo da je klavirista. Baš ni po čemu. Uprkos elegantnom odelu, po najnovijoj Boston-modi, uprkos blistavo beloj košulji sa riševima i drečavoj, zelenoj, svilenoj kravati.

Čizme su mu bile nove i tako izglačane da se na njima moglo ogleđati. Kada se poštanska kočija zaustavila i on stavio nogu na stepenik, čizme su mu još bile sasvim čiste. No, tek što je stupio na tle glavne ulice, pokrio ih je debeo sloj žućkaste peščane prašine.

Mek Šipvel je bio džentlmen; u svakom slučaju trudio se da na svoju okolinu ostavi takav utisak.

Rasklopio je tamno sivi kaput, tako da bi stanovnici Seminola mogli da vide upadljivo žuti prsluk, izvezen crnim.

Mek Šipvel je skinuo svoj sivi polucilinder, ponašajući se kao da pozdravlja neki nevidljivi odbor za doček.

Ukoliko su građani Seminola zinuili od čuda, kada su ugledali Mek Šipvela, onda više nisu ni zatvorili

usta. Naime, iza dendijske, na papučici poštanske kočije pomolila se lepa ženska noga, u crvenoj cipeli na šnir.

Kada se vlasnica noge pojavila na ulici, videlo se lepo lice, pokriveno debelim slojem šminke, dva reda blistavo belih zuba i oči plave kao nebo. Lice je bilo uokvireno čitavim vodopadom uvojaka, malo suviše plavih. Haljina plave lepote bila je takođe plava i krojena kao pozorišni kostim.

Građani Seminola nisu uspeli ni da se povrate, kada iza Šipvela i plave lepote na ulicu kroči i divna smeđa devojka i iziđe na glavnu ulicu. Za njom pepeljavo plava, zatim crnokosa devojka. Poslednja je izišla devojka riđe, plamene kose.

Doista nisu uspeli da se pribere. Takav prizor građani ovog malog teksaškog gradića još nikada nisu videli. Jedan džentlmen i još pet varoških lepota — bilo je to malo suviše odjednom. Nebesa, pa ovo je grad koji se nalazio na kraju poštanske linije, gotovo na samom beskraju krajnom pesku Ljana Estakada.

Grad Seminol je bio žutosmeđ. Žutosmeđ kao i nepregledni pesak koji ga je okružavao. Široka glavna ulica i nekoliko poprečnih, koje su građani gordo nazivali avenijama, nekoliko ambara, korala i majušna kapela, koju su prezbiterijanci izgradili — to je bio Seminol. Poštanska kočija je dolazila u grad sa istoka, ali nije išla dalje na zapad.

Seminol se nalazio na kraju sveta.

Pesak Ljana Estakada dopirao je do glavne ulice. Bila je nepoštedna borba koju je ovaj grad vodio sa peskom. I večita. Pesak je bio usijano vreo, uvlačio se u nozdrve i ždrelo i lepio se za nepca, punio pore i prijanjao za oznojenu kožu ljudi i životinja.

Kada je Mek Šipvel udahnuo prvi put vazduh na glavnoj ulici Seminola, činilo mu se da je uvukao u pluća usijanu masu.

Bio je to doista pakleni vazduh, ovde, u ovoj teksaškoj peći. Mek je poticao sa severa, gde se Teksas graniči sa indijanskom zemljom i gde je vladala blaga klima. Pre svega nije bilo ovog užasnog peska, koji je sunce dovodilo do usijanja.

Oružani pratilac poštanske kočije upravo je sišao s kola i istovarivao prtljag. Bilo je pet ogromnih kofera. Mak Šipvel je u desnoj ruci držao sav svoj prtljag — jednu putnu torbu od krokodilske kože. To je bilo sve.

Šipvel je stajao na sred ulice sa pet mladih devojaka sve dok poštanska kola nisu načinila krug i vratila se. Konji su tromo koračali.

Za sve to vreme niko od neobične grupe nije proslavio ni reč.

Najzad, plavuša otvori usta:

— Dakle to je Seminol, mister Šipvel.

— Da, to je Seminol.

Mek skide ponovo šešir i obrisao čelo orošeno krupnim graškama znoja.

— Mislila sam da nas ovde očekuju — mrmrljala je ljutito plavuša, kojoj boravak na osunčanoj ulici očigledno nije prijao.

— Pa očekuju nas — uzvрати Mek. — Mister Koster sigurno nije još primetio da smo stigli.

Šipvel začkilji zaslepljen suncem i počeo ispitivački da posmatra fasade okolnih kuća.

Iznenada je otkrio ono što je tražio. Međutim, lice mu se razvuče u kiseo osmeh kada bolje osmotri kuću.

Lagano je pošao prema zgradi. Devojke su ga sledile.

Prtljag je ostao na ulici.

Praćeni pogledima radoznalaca, prešli su na drugu stranu ulice: džentlmen i pet lepotica.

Dejzi Klip, plavuša, nije se pridružila koloni. Skrenula je na senoviti deo pločnika. Helen Vogham je sledila njen primer. Crna Liz Miler, pepeljavo plava Meri Lu i crvenokosa Džo Templ stupile su takođe u hlad. Mek Šipvel, i sam oznojen, u svom kitnjastom odelu zađe u senke kuća.

Iznenada se iz udubljenja jedne od kapija stvori na pločniku neki momak i prepreči plavoj Dejzi put. Bio je veoma krupan, smeđ, snažnih zuba i svetlih očiju. Nosio je sivu platnenu košulju i šešir sa izuzetno širokim obodom, zabačen na potiljak.

Devojka ga pogleda uplašeno. Usela je samo da promuca:

— Šta se desilo?

— Šta treba da se desi, lutkice? Svašta, uostalom, bar što se tebe i mene tiče.

Teksašanin Red Merli mora da je bio gluv, jer nije čuo iza sebe muške, energične korake Meka Šipvela. Tek kada mu je Mek dotaknuo rame, momak se okrete.

U to ga pogodi Šipvelova pesnica i položi ga, koliko je bio dug, na zemlju.

Ljudi u naslonjačama, prozorima i vratima razrogačiše oči.

Nebesa, ko bi tako nešto očekivao od muzikanta?

U svakom slučaju, da je klavirista znao koga je bacio na tle, najverovatnije bi u konjušnici iznajmio najbržeg konja i uhvatio maglu.

Žene su pogledale čoveka na zemlji, hladnokrvno ga preskočile i nastavile put.

Takve scene za njih, izgleda, nisu bile ništa novo.

Kada su sa svojim gazdom zastale pred vratima „Donki” saluna, Dejzin izraz otvrdnu.

— Šta ovo treba da znači? — proskitala je. — Šta je ovo? — Pokazivala je pri tom ružnu fasadu krčme.

— „Donki” salun u Seminolu — uzvratila crvenokosa Džo kratko.

Helen poče da krši ruke.

— Pa to ne može biti istina!

Šipvel okrete glavu.

— Tišina! — uzviknu grubo.

Pored ulaza sedeo je mršav, koščat čovek, bujne sede kose. Njegova prijava košulja bila je raskopčana i pokazivala mršave upale grudi. Ruke je držao u džepovima pantalona, prekrivenih raznobojnim zakrpama.

Na tremu saluna, naslonjen na stub, stajao je mladi, plećat čovek uzanih bedara.

Odsutno je posmatrao ulicu i odbijao dimove. Ruke su mu bile duboko zavučene u džepove, a košulja isprano crvena. Koso preko bedara visio mu je opasač, a nisko, na levoj strani, težak revolver.

Šipvel mu priđe.

— Hej, mister!

Čovek se lagano okrete.

Na levoj strani grudi blistala mu je šestokraka šerifska zvezda.

Šipvel nije mogao da prikrije iznenađenje. Tako se neočekivano naći pred šerifom, osloviti ga tako nadmeno, to za čoveka njegovog kova nije baš bilo prijatno.

Čuvar zakona zabaci šešir i pogleda Šipvela upitno. Imao je plave oči i sveže, usko, suncem opaljeno lice.

— Šta ste hteli, mister?

Šipvel se malo pribrao:

— Bila je zabluda, šerife. Tražim mister Kostera.

Zvezdonosac pokaza levim palcem na čoveka kraj pomičnih vrata.

Šipvel izduži lice:

— Šta? To je Džimi Koster?

— Da.

Bil Ovens, šerif, ponovo se okrete i nasloni na stub, navuče šešir na čelo i nastavi da gleda niz ulicu, sa izrazom krajnje dosade na licu.

Izgedalo je da žene uopšte i ne primećuje. Klavirista priđe čoveku kraj vrata.

— Vi ste Džimi Koster?

Ovaj klimnu glavom.

— Da.

Pritom je žvakao lulu i posmatrao žene.

— Jesu li to devojke? — pitao je hrapavim ptičijim glasom, pokazujući bradom na grupu od pet lepota.

— Da, to su igračice iz Topeke.

Šipvel je zapanjeno piljio u starog.

— Ja sam Mek Šipvel.

— Aha — promrmlja Koster, žvačući i dalje staru lulu. — To je dobro. Onda ću i da ustanem. — Ustao je stenjući i prišao ženama, odmeravao ih je pogledom kao narednik svoje vojnike. Zatim se, odmahujući glavom, vrati ulazu u salun, uđe i bezobzirno zatvori vrata za sobom.

Šipvel ih otvori i propusti igračice u mračnu krčmu.

Devojke ostadoše kraj vrata. Dejzi zviznu glasno kroz zube.

— To treba da bude lokal sa binom? Ova mračna rupa?

— Sačekajte da upalim — oglasi se kafedžija i zapali lampu ispred šanka.

Žene su se ukipile kada je bleđa svetlost obasjala prostoriju. Levo je bio dugačak šank, desno osam stolova, a pozadi, u dnu sale, nalazilo se nešto nalik na podijum.

Sve je odisało krajnjom zapuštenošću i primitivizmom.

— Tja — uzdahnu Šipvel. Žene nisu bile u stanju da izuste ni slovo.

Čak je i kočoperna i brbljiva Dejzi bila dotučena.

Mek Šipvel se osvrnu, prođe lokalom, pride podijumu, kao da očekuje da se negde nešto drugo, drugačije pojavi i najzad se vrati.

— Pa, nije ništa naročito, ali, ko zna, ovo nije Topeka.

— Ništa naročito — siktala je Dejzi. — Nalazim da je ovo skandal. Bestidnost!

— Žao mi je — uzvratila Šipvel. — Nisam znao da je ovo takva štala.

— Nikada neću ovde kročiti! — grmela je crvenokosa Džoe.

— Ni ja takođe — dodade Elen.

Sve su negodovala, osim crne Lizi, koja je bila do te mere zgranuta da je onemela. Otvorenih usta, trepućući, posmatrao je kafedžija ovu bujicu negodovanja.

Izvukao je cigaru iz kutije na šanku, koju je namenio za nedeljni praznik, odgrizao joj vrh i kresnuo šibicu o čizmu.

Prišao je grupi.

— Šta se dogodilo?

— Šta se desilo? — promrsio je Šipvel. — Damama se ne dopada vaš lokal.

— Šta?

— Ne! — dahtala je Dejzi. — Ovo nije lokal sa programom. Ovo je obična kaubojska špilja. Ovde nikada, ni za šta na svetu, neću nastupati!

— Ni ja!

— Ni ja takođe!

— Nikad!

Lizi Miler se okrete. Prišla je pomičnim vratima i zagledala se u zaslepljujuću jaru na ulici.

Napolju je šerif još uvek stajao oslonjen na stub i gledao ispred sebe.

Sve je u ovom gradu bilo obuzeto nekim mirom i klonulošću.

Lizi prošapta:

— Da sam bar ostala u Topeki.

— Nikada i nipošto neću nastupati u ovoj špilji! — ponovila je Dejzi teatralnim glasom.

Lizi gurnu vrata i iziđe na trem. Zapahnula je nepodnošljiva žega. Tek sada je primetila da je u krčmi bilo sveže.

Devojka je gledala u šerifova leđa. On je stajao kao drvena figura. Možda je čak i dremao. Liz se tome ne bi čudila. Prišla mu je i oslovila ga:

— Šerife!

Bil Owens se okrete.

— Da? — upita zabacujući šešir na zatiljak.

— Kada dolaze sledeća poštanska kola?

— Za nedelju dana. U ponedeljak.

Ipak, nastupili su. Već sledeće večeri. Bila je subota.

Džimi Koster i Mek Šipvel su ispisali veliki šareni plakat i stavili ga pred vrata.

Krčma je bila puna kao oko.

Devojke su igrale. Kada su jednom počele, nije im ostalo ništa drugo nego da igraju, kao u Topeki, odakle su i došle.

Do tada je u lokalu bilo sasvim mirno.

Mek Šipvel nije bio baš dobar klavirista. Ali je svirao. U Seminolu, još od smrti starog Džesi Floriana, koji je subotom i nedeljom svirao u krčmi, niko više nije koristio raštimovani klavir.

Mek Šipvel je svirao. Nije bilo nikog u salunu koji je nešto zamerio.

Sive, olovne oči i krupna glava

nisu baš odgovarali ovom pozivu. Isto kao što mu ni mondensko odelo nije pristajalo. Šipvel je pratio igru devojaka. Niko u Kosterovom salunu nije znao gde je taj Mek Šipvel mogao da nauči da svira na klaviru. Ko je, u ostalom, mogao ča dođe na pomisao da je u zatvoru u Sent Luisu naučio ovu veštinu. U zatvoru, gde je bio pune četiri godine zbog teške krađe i nanošenja teških fizičkih ozleda.

On i njegov brat blizanac Čet. Pušteni su pre tri meseca. Čet se odmah dao u akciju. Posao, koji su hteli da obave, iziskivao je neke pripreme.

Čet i Mek su bili artisti. Poticali su iz Teksasa i zbog svojih izvanrednih sposobnosti postali su bezmalo čuveni. Bilo je dosta cirkuskih preduzeća u kojima su blizanci mogli da dobiju posao.

U Springfildu — Misuri, su jedne vedre zvezdane noći provalili u kola direktora cirkusa, udarili čoveka nekom moćugom po glavi i pobjegli.

No, uhvaćeni su već u Sent Luisu. Bila je to čista slučajnost da obojica budu spetljani.

Novi posao, koji su hteli da obavljaju dobro su proučili i pretresli u toku svog višegodišnjeg sužanjstva.

Čet je za sebe planirao teži deo. Ići će napred i obilaziti gradove u kojima Mek sa svojom trupom može da nastupa. Da bi se to ostvarilo, Mek je morao da nauči da svira. Inače, uvek je bio muzikalan i u cirkuskim putujućim trupama svirao gitaru. Osim toga, često je okušavao sreću i na drugim instrumentima. Samo, sada je stvar bilo mnogo ozbiljnija: morao je da nauči da dobro svira klavir.

Gospođa Katvej, žena upravnika zatvora, čula je za želju robijaša broj 3011 i uspela da ubedi muža da ga podučava.

Mek je gotovo uvek, vraćajući se u ćeliju kod brata, psovao žestoko.

— Odustaću! Ta baba me dovodi do ludila.

Ali je tri i po godine ipak uporno učio. Shodno planu, koji je Čet skovao, naučio je nekoliko veselih pesmica, a i više ozbiljnih komada, koliko da ne izazove sumnju.

Kada su konačno pušteni na slobodu, nisu imali novca da se održe u životu, a kamoli da osnuju igračku trupu.

— To je ludost! — govorio je Mek, ali je Čet ostao pri svojoj nameri.

Čet je nabavio novac. Ukrao je iz jedne banke u Kansas Siti. Hiljadu tri stotine dolara. Posle toga su pobjegli dalje na zapad. Mek je ostao u Topeki. Privukle su ga „Frens-Šou“ igračiće. Bilo je to sedam divnih devojaka, koje su nastupale u „Alhambra“ salunu.

Meku je uspelo da polako zavrbuje jednu po jednu. Pet devojaka ukupno. Osnovao je „Star“ grupu. Onda je stiglo Četovo pismo iz Bronfilda.

„Seminol, salun „Donki“, vlasnik Koster“.

To je bila cela sadržina pisma. Mek odmah poslao pismo. Stari Džim Koster nije mnogo oklevao sa odgovorom. Dobro, on je baš i priželjkivao jednu malu grupu igračica, bar dve nedelje.

Tako se sve odvijalo. Čim su stigli pred lokal, Mek je primetio zgradu. Nalazila se preko puta „Donki“

saluna, nešto malo koso. Bila je mala, oronula, građena od kamena. Iznad prozora pisalo je krupnim slovima:

„TEKSAS BANKA“.

Mek je samo letimično osmotrio. Onako, kako se ovlaš posmatraju kuće. Dakle, to je bila banka. Grom i pakao, da nije suviše blizu saluna?

No, Čet sigurno zna šta čini. Konačno, bio je bistriji od svoga brata blizanca.

Obična ideja, taj novi posao. Star, a ipak nov. Devojke su bile kapital preduzeća. Čet i Mek su mogli da provaljuju u banke sa revolverima u rukama i maramom preko lica i unapred pripremljenim platnenim džakovima.

No, to je bilo vraški neprijatno, jer je veliki broj bankara i šalter-skih činovnika imao revolvere. Dokopati se brzo dolara na ovaj način nije obećavalo dug vek. Baš taj faktor nesigurnosti hteo je Čet Šipvel da izbegne.

Devojke su morale da drže grad u napetosti. Mek je morao da svira. A Čet će mirno posetiti banku.

Kao što je rečeno, u „Donki“ salunu je bilo prilično tiho pre nego što je stigla muzika. Mek Šipvel je savesno udarao po tipkama i zvuci su ispunjavali zadimljenu krčmu.

Onda su nastupile devojke. Igrale su u svojim šarenim kostimima, osvetljene s četiri lampe postavljene ispred podijuma, kako bi se građani privukli.

Prvo ustežući se, a onda tako impulsivno, prihvatili su građani ovu zabavu, da je Koster već počeo da strahuje za svoj inventar.

Mek je morao da bude zadovoljan prvom priredbom. Druga je bila najavljena za nedeljno veče.

Prema Četovom proračunu, poseta je trebala da bude još veća, a temperatura još viša. Još jednom su se pretpostavke Četa Šipvela pokazale tačnim.

Lokal je još ceo sat pre nastupa igračica bio dupke pun. Koster je bio nemoćan, stajao je onako mali i porgrbljen iza šanka i radio još manje i nespretnije nego obično zbog silnog uzbuđenja.

Srećom, našlo se nekoliko ljudi, koji su mu pritekli u pomoć, tako da je bar jedan deo gostiju bio poslužen. Međutim, najmanje jedna polovina gostiju ostala je zanemarena. Kafedžija nije uopšte uspeo ni da dopre do njih.

Ispostavilo se sada da u „Donki” salunu može da stane mnogo više ljudi nego što je to Koster i slutio.

Svaka igra devojaka propraćena je burnim odobravanjem i dobacivanjima.

Atmosfera je bila krajnje napeta.

Takav štimung je baš bio potreban čoveku, koji je sada upravo jahao prema gradu sa zapada.

Bio je visok, naočit, krupne glave i sivih očiju. Svako ko je poznavao muzikanta iz Kosterovog saluna, sigurno bi od jahača mislio da je on.

Ukratko, Meka i Četa Šipvela teško je bilo razlikovati.

Štimung, koji je vladao u salunu Seminola, bio mu je neophodan. On je bio deo prepredenog plana, čak njegov izuzetno važan deo.

Uspeo je da se uvuče u dvorište banke kroz malu, paralelnu uličicu. Posle toga sve je islo brzo. Čet je bio stručnjak. Nije mu to bila prva banka koju je opljačkao. Brave tadašnjih sefova nisu mogle da se sprostave onome što je Čet Šipvel preduzeo.

Tri dana ranije rančeri iz okoline Seminola uložili su u banku novac dobijen prodajom stoke. Četu je bio potreban čitav mesec dana da iščeprika koji je to dan. I to mu je uspelo.

Vezao je četiri džaka, dva po dva zajedno, prebacio plen preko ramena i ušunjao se natrag u dvorište.

Morao je da prođe kroz kapiju. Kada je otvorio, spazio je čoveka...

Sudija Maksvel je bio star sedokosi čovek, ozbiljnog, asketskog lica, koje su krasile naočari u zlatnom okviru.

On je pripadao vrsti ljudi koja nikada ne zalazi u salune, kakav je bio Kosterov.

Kada bi pozeleo da popije čašu viskija, onda bi mu ćerka kupila flašu pića. Te večeri je napustio svoju kuću, koja se nalazila na severnoj strani grada, čim je pao mrak.

Bio je kod Grifona. Sarač Grifon je bio u zavadi sa kovačem Hender-

sonom. Radilo se o posedu. Bili su se tako žestoko zakrvali, da je pretila opasnost od velikih nevolja.

Grifon se obratio sudiji. Zbog toga je Maksvel te večeri i izašao iz kuće. Pošto je pola sata govorio sa Grifonom, otišao je kod kovača.

Džoe Henderson, bio je krupan, dežmekast čovek, tamnih očiju.

Sedeo je nemo na svojoj šamlici i slušao sudijine reči.

— Ne, to ne mogu da uvidim.

A ostao pri svom.

Koliko god se Maksvel trudio da ga nagovori na poravnanje, kovač je prvi ustao i rekao:

— Vidim, Maksvel, da ste protiv mene! — Izašao je iz sobe, a nekoliko minuta kasnije i sudija Maksvel, odmahujući glavom. Uputio se malom Bridž ulicom, kako bi brže stigao do kuće.

Kada se našao kod dvorišta „Teksas” banke čuo je da kapija škripi. Uplašeno je zastao.

Nebesa, čega se to uplašio i ostao da stoji tu kao ukopan? Iz mraka je pred njim izronio čovek. Sudija je hteo da produži. Onda je čuo neki čudan metalan zvuk. Nešto kao zveckanje metalnog novca. U dva koraka stvorio se kraj kapije.

Šta mu je trebalo da se upušta u to? Najzad, imao je preko šezdeset godina.

Užasan udarac pogodi sudiju po glavi.

Maksvel nije pustio ni glasa. Meo se sručio, kao lutka od krpa.

Čet Šipvel u tom trenutku nije znao da je ubio sudiju. Bez žurbe se vratio, uzeo džakove s novcem, prebacio ih preko ramena...

Onda je razmišljao nekoliko trenutaka, prišao nepoznatom čoveku, i odvukao ga dalje niz ulicu.

Sam đavo kao da je u celu stvar umešao svoje prste. Čet Šipvel je ostavio telo tačno ispred dvorišta kovača, kraj ograde.

Odmah posle toga odjeknuo je topot kopita. Ubica je umakao.

U „Donki” salunu je vladala razdraganost. „Star” trupa bi u Topeki prošla gotovo nezapaženo, a ovde je imala dejstvo oluje.

Seminol je bio oduševljen. U svakom slučaju, bili su to ljudi koji su ispunili Kosterov salon.

Gospode, kako su samo ove devojke pokretale svoje vitke noge, kako su igrale, pa čak i pevale. Bilo je to pravo uživanje.

Niko više nije obraćao pažnju na čoveka za klavirom. Čelo Meka Šipvela bilo je orošeno krupnim graškama znoja. One nisu izbile od narnog sviranja, ispijenog viskija, niti od zagušljivog vazduha, koji je ispunio lokal.

Pomisao na Četa i na Teksas banku gonile su mu hladan znoj na sve pore. Košulja mu je bila natopljena znojem i lepila mu se za leđa. Nervi su mu bili napeti do pucanja. Najradije bi skočio sa stolice i izleteo na ulicu. Ali, morao je da ostane. Morao je da svira. Igra je držala ljude prikovane za salon.

Mek nije znao šta se u međuvremenu dogodilo. Nije mogao ni da sluti da se Čet već dokopao novca i

da je upravo izašao iz grada i da je stupivši na ulicu, ugledao pred sobom čoveka.

Upravo u trenutku kada je Mek svirao tuš na raštimovanom klaviru, njegov brat je samo na stotinak jardi od Kosterovog saluna udario sudiju po temenu. Ubio ga je drškom kolta. Čet Šipvel je postao ubica. Ali to u ovom času niko nije znao, pa ni Mek. Svirao je.

Tek oko ponoći digao je ruke sa požutelih dirki. Glava mu klonu na grudi. Tek kada je muzika umukla, ljudi u lokalu se setiše klaviriste. Skupili su se oko njega, nudeći ga viskijem. Mek nije mnogo pio. Ždrela mu je bilo kao istrugano. Konačno, oko pola jedan, mogao je da udahne svež vazduh. Ispod oka osmotrio je tamnu fasadu banke. Bila je nepromenjena, ista kakvu je video pri dolasku u Seminol.

Sve je bilo kao i pri dolasku. Čak je i šerif stajao naslonjen na stub trema.

Kao i uvek. Uprkos tome, u međuvremenu su se desile strašne stvari.

Jedan čovek je ubijen...

Ubijeni je nađen tek pred zoru sledećeg dana. Iza ograde Henderssonovog dvorišta.

Bila je to prva užasna vest koja se širila gradom. U sedam sati ujutru stajao je bankar Pat Bejker bleđa lica pred provaljenim sefom svoje banke.

Tog dana grad nije našao mir.

Mek Šipvel je ležao odeven na postelji u svojoj hotelskoj sobi. Prozor je bio širom otvoren. Mogao je da razazna glasove uzbuđenih ljudi. Pomislio je, prirodno, da je pljačka banke otkrivena.

Na brzinu se preobukao i obrijao. Obukao je čistu košulju po Četovom nalogu, čak je po bratovom naređenju uspeo da razvuče usta u osmeh, i siđe u predvorje.

Mister Leklerk, vlasnik hotela, pohita mu u susret.

— Jeste li već čuli, mister Šipvel?

— Ne? — Tačno prema Četovom nalogu nabrao je čak obrve i upitao. — Šta se to dogodilo?

— Noćas je sudija Maksvel ubijen. To čak nije sve što se noćas dogodilo. Banditi su opljačkali „Teksas” banku...

Mek je stajao kao paralizovan. Čuo je samo delimično ono što mu je hotelijer rekao. Čovek ubijen! Grom i pakao! Da nije Čet?

Klavirista se maši džepa i izvuče cigaretu. Čak i to mu je Čet naložio. No, Mekova ruka je drhtala, dok je prinosio zapaljenu šibicu cigareti. Uhvatio se rukom za čelo. Bilo je orošeno znojem.

— Mora da sam juče popio malo više — reče kao da se pravda. — Nisam baš najbolje shvatio ono što ste mi rekli, mister Leklerk. Šta se to dogodilo?

Delovao je, srećom, krajnje neupadljivo.

Niko nije došao na pomisao da klavirista ima ma kakve veze sa ubistvom sudije i pljačkom banke.

Čak su i igračice čule za strašne događaje, koji su se odigrali prošle noći.

— Ta je bedna hulja iskoristila galamu koja je vladala u salunu — rekla je Dejzi Klip, puderišući obilato svoj lepi, prćasti nos. Nije ni slutila koliko je bila blizu istine.

Da je pljačkaš banke i ubica suđije ista ličnost nije znala. Kao ni to, da je ta osoba brat njihovog gazde i klaviriste.

Prema tome, nije bilo ni govora da su devojke mogle da znaju da je njihov gazda umešan u tu „crnu igru” i da je čak bio akter u njoj.

Šerif Ovens nije izgubio prisustvo duha. Delovao je i dalje kao da mu je sve krajnje ravnodušno. Čak i sada, kada je čuo za ubistvo. Mirnim, teškim koracima uputio se ka mrtvačnici, u koju je sudija Maksvel bio odnešen. Posle toga otišao je do mesta na kome je stara gospođa Bluder našla ubijenog.

Džoe Henderson je bleđa lica sedeo kraj kuhinjskog prozora i gledao u dvorište. Preko ne baš visoke, ograde ugledao je šerifovu glavu.

— Evo, stiže Ovens! — rekao je žustro. Uplašena žena stade iza njega.

— Ali ja ništa od svega ne razumem, Džoe. Šta ti imaš s tim? Ti ga nisi ubio!

— Naravno da nisam, ali oni će to misliti. A Grifon će to posvedočiti.

— To on nikad u veku neće moći da učini.

— Učiniće iz osвете, jer nisam prihvatio sudijin predlog.

U to su se vratnice na dvorištu otvorile.

Bračni par Henderson vide kako šerif ulazi u dvorište.

Kovač je gutao pljuvačku.

— Moram napolje.

Bil Ovens dodirnu obod šešira.

— Sigurno ste već čuli?

Henderson nabra obrve.

— Da, da, sudija Maksvel je nađen iza moje ograde. Džim Long mi je upravo ispričao.

Oven zabaci šešir na potiljak.

— Jeste li bilo šta čuli?

Kovač odmahnu glavom.

— Ništa, šerife. — Odahnuo je. Veliki kamen pao mu je sa srca. Već je mislio da ga Grifon tereti.

Na žalost, radovao se pre vremena.

Tom Grifon je već dva sata sedeo u radionici, nagnut nad posao. Iznenada je bacio na stranu sedlo, na kome je upravo prišivao džep, naglim pokretom odvezao kecelju i izašao u hodnik.

Žena je stajala na vratima spavaće sobe.

— Kuda si se uputio, Tome?

— Kod šerifa. — Nije je ni pogledao.

— I?

Naglo se okrenuo i uneo ženi u lice.

— On je ubica, Suzana! Mora da je on. Sudija Maksvel ga je nazvao tvrdoglavcem, prokletim mazgovom!

— Zbog toga niko nikoga ne ubija — uzviknu žena.

— Ti to ne razumeš, Suzan. Henderson je ogorčen čovek. Preko u Longfildu su mu pre sedam godina banditi spalili kovačnicu i njega teško ranili. Onda je došao u Seminol.

— Ne, Tome, sve je to besmislica. Henderson samo misli da je u pravu. Kao i ti, uostalom. A to, što ga je sudija nazvao tvrdoglavcem, uopšte ga ne bi podstaklo da se pritaji i da ga ubije.

— Već sam ti rekao da ništa ne razumeš! — odbrusi sarač, strže šešir sa čiviluka i ode žurnim korakom.

Šerifska kancelarija bila je puna sveta. Bila je to mala kuća, pritešnjena između Pepsove prodavnice mešovitom robom i Barklijeve gvozdarske radnje.

Ovens je sedeo za pisaćim stolom. Pred njim je stajao predsednik opštine. Krupan čovek crvenog lica. Crni kaput krasio je debeo zlatan lanac. Kraj pisaćeg stola sedela je devojka. Mogla je imati najviše devetnaest godina. Bila je crvenokosa i tamnoputa. Devojka se zvala Dženi, ćerka ubijenog sudije. Predsednik opštine joj pokroviteljski stavi ruku na rame.

— Dženi, morate da razmislite. Molim vas, razmislite s kim je vaš otac bio u zavadi?

Ovens ustade.

— Pustite to, predsedniče. Ona je suviše utučena, da bi mogla da vam odgovori na pitanje.

Mučna tišina vladala je u maloj kancelariji.

U to se vrata naglo otvoriše i Tom Grifon uđe u kancelariju. Nije ni zatvorio vrata za sobom, nego uzviknuo:

— Ja poznajem ubicu!

Ljudi naglo okrenuše glave.

— Šta? — upita predsednik i zapanji se.

— Džoe Henderson ga je ubio!

Tišina.

Šerif upita muklo:

— Henderson? — Šerif se setio da je sarač bio u zavadi sa kovačem. — Kako ste došli na to? Činjenica da je ubijeni nađen pred Hendersono-

vom ogradom, još uvek ne dokazuje da je kovač ubica.

— Naravno, ne. Ali ja mogu da dokažem.

Zatim je ispričao o Maksvelovoj poseti. Rekao je još da je sam video kada je sudija otišao kod kovača i da to mora da zna i Hendersonova žena.

U kancelariji je vladala neprijatna tišina.

Predsednik je prekinu uzvikom:

— Šerife!

Ovens je teško disao.

— To je potpuna besmislica — promrsio je samo u bradu. Na to Grifon zaurla:

— Zbog toga što ste vi Hendersonov prijatelj!

Krv udari šerifu u glavu. Odgurao je stolicu i prišao saraču:

— Mister Grifon! Vaše tvrdnje ćete morati da dokazujete pred sudijom.

— Sudija je mrtav — umeša se predsednik.

— Doći će drugi sudija. I još nešto, mister Grifon, ako se samo još jednom usudite da me vređate, prećući ću vas ovde u kancelariji!

Grifon je kipeo od besa.

— Jeste li čuli, ljudi? Šerif mi preti u svojoj kancelariji. No, reći ću vam nešto drugo, Ovens. Vi ste već davno suviše mlaki. Onda, kada su deca sa Kuperovog ranča nestala, niste uspeli da nađete otmičare. Kada je u zapadnoj ulici goreo ambar, niste našli palikuće. Kada je gore u pesku Ljana, izgorelo stovarište drva, niste takođe otkrili krivce. Vi ste suviše mlaki, Bil Ovens. I, koliko da znate, zvezda vam se može u svakom trenutku oduzeti.

Šerif ga je gledao oštro, pravo u oči. Bila mu je potrebna sva volja, koju je posedovao, da se savlada. Okrenuo se, uzeo šešir s čiviluka i izašao.

Kovač je već osetio na svojoj koži i do sada šta se u divljim gradovima zapada može da dogodi. No, ne i ovo najgore, koje mu je predstojalo.

Doktor O'Konor, stari lekar, pokušavao je da primiri razjarene ljude.

— Razmislite mirno o svemu, ljudi. Čak i da Henderson jeste u prijateljstvu sa šerifom, ne znači da ga zbog toga treba vredati.

— Vredati — urlao je sarač i nervozno trljao bradu. — Pa on spava, doktore! On spava u sred bela dana, ili to možda ne primećujete?

— Ne, to doista nisam primetio. Ja samo znam da je malog Džima, sina Nortersovog, izvukao iz bunara, da je odbeglog Brikovog pastuva uhvatio, da je čuvao školu...

— Prestanite — opomenuo ga je Grifon. — On je dremljivac, sanjar. To svi ovde znamo. Sve dok se ništa nije dogodilo, mogli smo da trpimo takvog dremljivog šerifa! Sada je, međutim, sve drugačije.

— Tačno!

— Svakako!

— Smenite ga!

— Smenite ga odmah!

Dovikivali su, urlali i siktali svi u glas.

Dženi Maksvel ustade i izvuče se neprimećena iz šerifske kancelarije.

Doktor O'Konor nipošto nije bio čovek koji se dao tek tako učutkati.

— Tišina! — grmeo je svojim krupnim glasom. — Šta vam pada na pamet, Grifon? Vi ste naveli šta Ovens nije mogao da postigne, a ja

ono što je veoma dobro i vešto učinio. Smatram da to ne treba odmeravati na vagi. Bil Ovens je dosta učinio za ovaj grad. I onda, kada je posle višednevnog napornog jahanja doveo u grad skitnicu, koji je kod vas ukrao sedlo, mister Grifon, onda ste smatrali da je on divan momak! Svejedno, uostalom. Ja sam samo hteo da neke stvari razjasnim...

Ljudi su hteli da ga prekinu.

— Tišina, sto mu gromova! — nije se dao stari lekar. — Kako ste došli na to da su Henderson i šerif u prijateljstvu?

— Veoma su često razgovarali.

Doktor O'Konor se samo nasmeja.

— Zar sa vama nije često razgovarao?

Predsedniku je ova prepirka išla na živce. Prekinuo je ubrzo:

— Hajdemo! Idemo do kovača!

Džef Henderson je video šerifa kako ide prema njegovoj radionici teška koraka i oborene glave. Ovens zastade uz veliki nakovanj. Kovač pusti iz ruke veliki čekić. Čutali su obojica. Prvi se oglasio Henderson.

— Grifon je bio kod vas, zar ne, šerife?

— Da, još uvek je u mojoj kancelariji — potvrdi Ovens.

Henderson oštro odgurnu komad gvožđa, koji mu je stajao pred nogom.

— Taj poganac! — Stegao je svoje krupne šake u pesnice. — Ja ću ga ubiti, Ovens. Sabiću ga u zemlju!

Kovač se uputio pored šerifa na ulicu. No, čuvar zakona ga zadržao.

— Pustite to sad, Henderson!

Kovač je stajao raskoračen i posmatrao pod svoje radionice. Konačno reče:

— I šta će se sada dogoditi?

— Ne znam!

Kovač se okreće i pogleda Owensa pravo u oči:

— Ali ja to nisam učinio!

Ovens klimnu nemoćno glavom.

— Znam to.

— Vi sigurno hoćete da me uhap-site?

— To mi nije bila namera.

— Zbog čega ste onda došli ovamo?

Šerifova glava samo kliznu na grudi. Glasovi na ulici postojali su sve jači. Obojica se trgoše.

— Evo ih, dolaze! — uzviknu kovač.

Sada su se već razaznavali preteći povici. Grupa se približavala kovačnici. Uskoro su bili pred radionicom. Njih dvanaestorica. Stalno su prilazili novi ljudi. Grifon je stajao u sredini.

— Henderson! Izlazite napolje!

— Šta hoćete? — pitao je kovač.

— Vi ste ubili sudiju Maksvela!

To je izgovorio Grifon.

Preteći, kao tamni olujni oblak, te su reči visile u vazduhu.

— Izadite konačno napolje, Henderson — doviknu predsednik opštine.

— Napolje s njim!

— Ubica!

— Na vešala!

Bila je to stara, dobro poznata pesma divljeg zapada. Zakon linča.

Gomila se bila razjarila. Gomila i svaki pojedinac u njoj.

— Napolje s njim!

— Izvucite ga!

Kada je Grifon sa još nekolicinom krenuo, kovačevo lice postade ledeno. Ne skidajući pogled sa ljudi, koji su nailazili, dočepao je desno od vrata dugačku gvozdenu šipku. Tako je grčevito stezao gvožđe da su mu zglobovi pobeledi.

Ljudi se ukopaše u mestu.

— Zgrabite ga! — podsticali su drugi pred radionicom.

— Napred u radionicu!

Neodlučnost u gomili nije mogla još dugo da traje.

— Evo konopca! — urlao je jedan bledoliki čovek bez daha.

— Da, treba ga obesiti, ubicu!

Život nesrećnog kovača visio je o koncu.

Bil Owens je stezao zube. Ruka mu kliznu prema koltu. Bez žurbe je izvukao oružje iz futrole, pa lagano izašao iz polumraka i stao uz Hendersona.

— Ustreliću svakog ko dotakne ovog čoveka!

Ove oštre i preteći izgovorene reči nisu ostale bez dejstva. Povici umukoše.

Ipak, Bil Owens nije bio čovek koji bi mogao da zadrži građane Seminola. Nije ih impresionirao.

Grifon prosikta:

— Pogledajte samo kakvog šerifa imamo! Štiti ubicu!

Šerifu su vilice poigravale od uzbuđenja.

— Sklanjajte šerifa!

— Sklanjajte kolt!

Ponovo je nastala galama. Povici su se orili. Ljudi su prilazili sve bliže. Iznenada polete veliki kamen i pogodi šerifa u potiljak.

Bil Owens samo kliznu na kolena. Još uvek je držao kolt u ruci. Užarenih očiju, gledao je napred, pokušavao da se pridigne i borio s nevesticom, koja ga je savladavala. Bez uspeha. U to priđe neki mladić sa strane i izvuče mu kolt iz ruke. Za tren oka su obojica bili savladani.

Ovensa su držala dva krupna čoveka, a kovaču su vezali ruke.

Uz besne, divlje povike, žalosna povorka išla je glavnom ulicom Seminola.

Mek Šipvel je stajao kraj otvorenog prozora svoje hotelske sobe. Leklerk, koji je bio u šerifskoj kancelariji, o svemu ga je obavestio.

Šipvel je posmatrao čoveka koji je pokušavao da nogama dotakne tle pod sobom, ali ga je razjarena gomila formalno nosila. Sedamnaest ljudi ga je vuklo. Bio je izgubljen.

Igračice su stajale na prozorima i gledale dole. Tako nešto dešavalo se, konačno, i u Topeki.

— To je čovek koji je ubio sudiju — reče crvenokosa Džo Templ.

Nisu ni slutile da tog nesrećnika tamo dole vuku na vešala umesto njihovog gazde i njegovog brata.

Hendersonova žena trčala je vrišteći kraj gomile. No ništa nije pomoglo. Ljudi su je prosto odgurnuli u stranu. Kovač se baci na tle. Opuštio se i tresnuo. No, ljudi ga podi-

goše i grubo gurnuše napred. Nesrećnikovo lice bilo je obliveno krvlju.

Takav prizor ukazao se jahaču, koji je zastao na dvadeset jardi od ove jezive povorke.

Jahač je bio visok, plećat, uzanih bedara. Nosio je crni šešir duboko navučen na čelo. Lice mu je bilo preplanulo od sunca, tvrdo, a ipak lepo. Naročito su ga krasila dva oka tamnoplava kao glečersko jezero. Nosio je sivu, platnenu košulju sa crnom somotskom mašnom, kaput od veoma tanke crne kože i crne farmerice.

U futrolama, pričvršćenim nisko na široki opasač od crne bivolje kože, visila su dva revolvera. Desno, masivan revolver kalibra 45, a levo ogroman kolt, koji je odmah privlačio pažnju oštrookih posmatrača. Na nogama je imao teksaške čizme sa velikim mamuzama. Konj, koga je jahao, bio je dugonog vranac. Spadao je među konje poznate na zapadu po brzini i izdržljivosti. Jahač je držao uzde desnom rukom, dok mu je levica visila nepomično uz telo. Stranac je sve posmatrao. Već minutima je stajao na sred ulice. Niko ga nije primetio. Video je, takođe, da je šerif onesvešćen.

Najzad ga ljudi opaziše.

— S puta! — viknu Grifon.

Jahač pogleda čoveka koji je to viknuo, ali se ne pomače ni pedalj.

— S puta, čoveče! — ponovi crvenokosi momak. Red Hartler, koji

je dobio lekciju od Mek Šipvela, što uznemirava igračice, zaurla:

— Gubi se čoveče, inače će biti gužve!

No, stranac se ne pomače. Njegovo čudno držanje primora grupu razjarenih ljudi da zastane.

Henderson podiže glavu. Čim je sreo pogled nepoznatog jahača, neka neodređena nada ga ispuni.

Nebesa, kakvo lice!

Tišina je vladala u glavnoj ulici. Nisu ga se ljudi bojali. To nikako. Prosto tako, on ih je svojim držanjem paralisao. Možda je jedino igračica Dejzi Klip to dobro ocenila, posmatrajući s prozora.

— Pakao! Pogledajte samo to lice! Čovek pogledom drži celu bandu.

Prvi se oglasio crvenokosi:

— S puta burazeru, biće gužve!

No i ova pretnja se odbi od stranca kao od ledenog brega.

Grifon, koji je uz ostale držao Hendersona, prepusti kovača drugima i stupi dva koraka napred.

— Jeste li gluvi, čoveče? Načinite mesta! Uputili smo se do drveta za vešanje.

Najzad stranac progovori:

— Može biti. No, put vam je ovde završen.

Od metalnog prizvuka u strančevom glasu sarača podiđe jeza. Pogledao je ostale. Svi su piljili u stranca.

— Mora da je lud! — povikla crvenokosi. — S puta, amigo, inače sledi pucnjava.

Ruka mu skliznu prema koltu.

Gospode! Svi su ga posmatrali. Pa ipak, nisu videli pokret.

Stranac je oba kolta već držao u rukama.

Grobna tišina zavladała je na ulici, obasjanoj rumenilom jutarnjeg sunca.

— Pa on je revolveraš! — prevali stari Silk Genan preko usana.

U stvari, samo se na licu doktora O'Konora mogao videti izraz nade.

Sada crvenokosi priskoči napred.

— Siđi dole, čoveče. Onda ćemo dalje razgovarati.

Stranac sjaha. Hladnokrvno je posmatrao svog, herkuleski građenog izazivača. Onda upita:

— Gde je šerif?

Pošto niko nije odgovorio, dovika mu O'Konor sa trema kancelarije:

— Lupeži su ga ispred kovačnice onesvestili!

Stranac je to već znao. Video je zvezdu na grudima onesvešćenog čoveka.

— Vi ste onesvestili šerifa? — upitao je oštro.

— Šta li se to vas tiče? — brečna se bezubi Silk Genan.

— Da, šta vas se tiče?

— S puta!

Nekoliko ljudi polete napred. Stranac zvučno otkoči revolver. Ljudi zastaše kao ukopani. Stranac ih hladno odmeri.

— Slušajte, ljudi. Vaše prilike i neprilike me ne interesuju. Ali ni pošto ne mogu da otrpim, da šerif bude pretučen!

— Hteo je da zaštiti ubicu! — reče Grifon, kipteći od gneva.

Nekoliko ljudi je pokušavalo da se odvoji i priđe jahaču sa strane.

— Stojte!

Na to s desne strane jedan momak poteže kolt i...

U strančevoj levlci revolver za-
grme.

Momak bolno kriknu. Na ruci mu
se širila krvava mrlja, a kolt mu je
ležao u prašini. Stranac nije puštao
ostale iz vida.

— Revolveraš — mrmljao je Ge-
nan. — Već sam rekao da je revol-
veraš.

— Šta se vas sve ovo tiče? —
upitao je predsednik opštine.

Doktor O'Konor dobaci predsed-
niku:

— Tiče ga se i te kako! Zar vi
odista ne vidite na levoj strani gru-
di njegovog kožnog kaputa tamnu
zvezdastu mrlju... Želim vam od
svog srca da se dozovete u pamet!

Stranac munjevitim, vešt看 pok-
retom vrati revolvere u opasač. Sta-
jao je raskoračen. Svi su shvatili,
samo ne krupni ridi momak. Nasr-
nuo je na stranca pesnicama. No, pre
nego što je uspeo da ga pogodi, stra-
nac je plasirao aperkat u vrh napa-
dačeve brade. Crvenokosi se zanese
unazad, ostade delić sekunde da leb-
di na petama, pa se kao posečeno
stablo sruči u prašinu glavne ulice.
Ležao je nepomično. Ne snalazeći se
ljudi su posmatrali čas čoveka u pra-
šini, čas stranca.

Doktor O'Konor nije mogao da se
obuzda. Uzviknuo je:

— Bravo!

Gore sa prozora se javi Dejzi:

— Bravo!

I ostale devojke joj se pridružiše.
Ljudi potražiše pogledima pomoć od
svog predsednika opštine. Ovaj po-
vuče rukom kaput preko svog de-
belog trbuha i pođe lagano ka sre-
dini ulice. Zastao je na pristojnom
odstojanju od stranca.

— Šta hoćete vi ovde, čoveče?

Stranac podiže glavu i zabaci je
malo u stranu. Ispitivački je upor-
no posmatrao predsednika, koji ne
izdrža pogled, nego obori glavu.

— Imao sam nameru da svog ko-
nja potikujem kod vašeg kovača.
Olabavile su mu se potkovice na
zadnjim kopitima.

— Pa učinite to onda i odjašite
dalje!

— Da! — uzviknu Grifon žustro.
— Nama revolveraši nisu potrebni u
gradu!

— Pustite čoveka!

— Šta vi uobražavate? — promrsi
predsednik.

— Dovedite šerifa ovamo!

U tom trenutku povika bezubi
Silk Genan:

— Šta on zamišlja? Ponaša se kao
da je u najmanju ruku guverner!

Iza grupe građana Seminola vu-
kao se polako Bil Ovens. Nije imao
revolver u opasaču. Neko od ljudi
mu ga je uzeo dok je bio u nesves-
tici. Prošao je pored grupe i stao
pred stranca. Pitanje, koje mu je po-
stavio, bilo je konačno ono pravo:

— Ko ste vi?

— Ime mi je Vajat Erp.

Da je na glavnoj ulici eksplodi-
rala grnata, kakva se upotrebljavala
u secesionističkom ratu, dejstvo ne
bi bilo veće. Razrogačenih očiju i ot-
vorenih usta ljudi su piljili u ču-
nog maršala iz Dodž Sitija.

— Vajat Erp? — najzad promrsi
predsednik opštine.

— Da — odgovori Vajat kratko i
obratu se šerifu:

— Šta je s tim čovekom?

— Navodno je ubio sudiju Maks-
vela.

Erp zadrža pogled na kovaču i reče hladno:

— On je navodno šta?

Niko nije odgovorio.

Maršal izvuče iz džepa jednu od svojih čuvenih crnih cigara, kresnu palidrvce o nokat na palcu i reče, odbijajući dim:

— Izgleda neko divno mesto, ovaj Seminol.

Predsednik je u međuvremenu pokušao da se povuče prema tremu obližnje kuće i uhvati maglu.

U mestu ga prikova metalni glas čoveka iz Misurija:

— Vi ste, izgleda, predsednik?

— Jeste — odgovori O'Konor umesto debeljka. — Ovaj džentlmen je predsednik našeg ljupkog mesta!

— Kako se zovete? — upita Vajat otsečno.

Predsednik se nakašlja i odgovori tiho:

— Džim Dafi!

— Kako? — ponovi Erp pitanje.

— Džim Dafi — uzvratil predsednik nešto glasnije.

— Kako iznenada tiho govorite, mister Dafi. Malopre ste čak veoma prodorno vikali. — Zatim okrete glavu. — Šerife, gde vam je kolt?

Bil Ovens obrisa okrvavljeno lice. Onda se osvrte oko sebe. Preko, kraj momka koga je Vajat Erp pogodio u ruku, ležao je šerifov revolver.

Bil Ovens ga podiže.

Grifon se, sa još dvojicom ljudi, probi napred i neprijateljski odmeri Vajata.

— Slušajte, Erp, ukoliko se uopšte takto zovete. Kako se to ponašate? Vi niste državni...

— Šerife! — prekide ga energično maršal iz Dodž Sitija.

Bil Ovens, koji je upravo vratio kolt u futrolu, podiže pogled. Vajat pokaza na kovača.

— Odvedite ovog čoveka u zatvor!

Ovens se osvrte. Onda pride Hendersonu i skide mu laso sa grudi i odvede ga prema šerifskoj kancelariji. Grifon i dvojica sa njim htedoše da pođu za Ovensom. U to Vajat Erp ruke, koje je držao prekrštene na grudima, spusti niz telo. Ništa više. Pa ipak, tri čoveka zastadoše kao ukopani. Na glavnoj ulici Seminola vladala je grobna tišina. Sa juga je duvao blag povetarac i uskovitlao žutu prašinu.

Crna cigara između krupnih, belih maršalovih zuba šetala je tamo-amo.

— Predsedniče!

Dafi se trže.

— Pobrinite se da sudija u Midlendu bude obavešten.

Predsednik klimnu glavom i uputi se, gegajući se, prema pošti.

Bio je srećan što je mogao da se skloni s očiju tom oštrom čoveku. Ovens je ušao sa Hendersonom iza vrata šerifске kancelarije.

Vajat pogleda sarača:

— Ko ste vi?

Grifon je osećao da će se sada sva krivica svaliti na njega. Mislio je da je najbolje da tu opasnost koja mu je pretila otkloni napadom.

— Nisam dužan, niti se osećam obaveznim, da o tome obaveštavam nekog stranca. Mi ne znamo jeste li vi doista Vajat Erp. Vi se ovde postavljate tako, kao da...

Vajat pride sasvim blizu sarača. Stao je na korak od njega.

— Govorite dalje!

Grifon umuknu.

— Pitao sam vas kako vam je ime, mister?

— Grifon. Tom Grifon. Imam saračku radnju, preko kod kovačnice.

— Ah — kovač vam je, prema tome, sused.

Grifon potvrdi.

— Jeste li s njim u svađi?

— Tačno! — umeša se žustro lekar. — Tačno tako stoje stvari, mister Erp!

Doktor priđe bliže i obavesti o svemu Erpa, koji je pažljivo slušao. Konačno upita:

— I zbog toga što je ubijeni nađen ispred kovačevog dvorišta, trebalo je da bude obešen?!

— Ne zbog toga — branio se Grifon — nego je zbog svađe sa sudijom, pod sumnjom da...

— Pod sumnjom? — ponovi čovek iz Misurija. — Zna li šta ste rekli, mister Grifon? On je, po vašem mišljenju — sumnjiv.

— Da! — uzvratí Grifon.

Maršal nabra obrve. Oči su mu sevale.

— Ništa nije dokazano?

— To ne... — uzvratí Grifon nesigurnim glasom.

Erp je grmeo:

— Pa ipak, hteli ste da obesite tog čoveka?! Zna li šta je to, mister Grifon? Zakon linča! Da je taj čovek obešen, vi biste sada bili ubica, verovatno. Ne verovatno, već sasvim sigurno!

Grifon je trljao bradu, pogledao oko sebe, okrenuo se i lagano uputio prema svojoj kući. Neki su sledili njegov primer. Oni, koji su napali

šerifa i Hendersona hteli da obese. Drugi su ostali. Vajat se vinu u sedlo i odjaha do kovačnice. Zatekao je kraj zažarenog ugljevlja mladića.

— Možeš li da zakuješ jedmu potkovicu?

— Naravno, mister Erp!

Polu sata kasnije obreo se maršal pred kućom sudije Maksvela.

Stara, sedokosa crnkinja mu je otvorila.

— Mogu li da govorim sa gospođicom Maksvel?

— Izvolite!

Crnkinja pozva devojkú.

Bleda lica, dok su joj još usnice podrhtavale, stajala je pred nepoznatim čovekom i upitno posmatrala njegovo ozbiljno, preplanulo lice.

— Moje je ime Erp. Izvinite gospođice što vas...

Devojčino lice obli rumenilo.

— Erp? Vajat Erp?

Čovek iz Misurija potvrdi.

— Ne bih hteo da vas dugo zadržavam. Samo jedno kratko pitanje...

— Izvolite, uđite u sobu.

Povela je maršala u dnevnu sobu.

Vajat ne sede na ponuđenu naslonjaču.

— Odlazim odmah, gospođice. Da li je vaš otac imao neprijatelja?

— Ne. Ni jednog jedinog. Nikada nije imao neprijatelja. Već deset godina sam ovde u gradu.

— Pre toga ste bili u Dalasu?

— Da — odgovori Džen Maksvel začuđeno.

— Šerif mi je to rekao — obavestiti je Vajat, uputivši se prema vratima. — Veliko hvala, gospođice Maksvel. Nego, verujete li da je ko-vač izvršio zločin?

— Ne! — reče devojka odlučno. — To ne verujem. Mister Henderson ne bi tako nešto nikada mogao da učini. Uvek je mog ponija besplatno potkivao, uvek, jer ja...

— Jer niste imali dovoljno novaca?

Devojka je gledala u vrh svojih cipela.

— Otac je bio veoma štedljiv. Nosio je svaki cent u banku. Kao i njegov prijatelj Gilrap.

— Ko je to?

— Jedan mali rančer iz susedstva. On je pre nekoliko dana sav novac, koji je dobio za prodatu stoku, sa ostalima, odneu u banku. I otac takođe. Svakog proleća, svake jeseni je tako činio. Bio je veoma štedljiv i veoma dobar.

Četvrt sata kasnije maršal je bio u banci.

Pat Bejker, bankar, odveo ga je do obijenog sefa.

— Banda je sve pokupila.

Kada se maršal ponovo našao na ulici, iz saluna je upravo izlazio neki čovek.

Bio je srednje visine, snažan, krupne glave i sivih očiju.

Vajat ga kratko odmeri, pa poče grozničavo da razmišlja gde je to lice već video. Najzad se setio.

Bilo je to u Lorensu, gore u Kanzasu. Momak se zvao Šipvel. Sedeo je za kockarskim stolom i upao u gužvu.

Kasnije je igrao protiv Doka Holideja. Varao je. Holidej je to otkrio.

Šipvel se mašio kolta. No, Dok je bio brži i izbacio ga iz kockarnice.

Šta li sada ta varalica traži u ovom zabačenom gradu?

Da taj lupež nije možda umešan u pljačku banke? Možda čak i u ubistvo sudijske Maksvela?

Vajat pođe lagano prema tremu i stade pred varalicu.

Šipvel ga je primetio. Nije ga, do- duše, prepoznao, ali je od vlasnika hotela saznao ko je stranac.

Nebesa! Psovao je žestoko kada je to čuo.

Vajat Erp! To nije moglo biti moguće. Taj vuk, koliko on zna, živi gore u Arkanzasu u Dodž Sitiju. Šta li ovde traži? Samo mu je on nedostajao. Mek Šipvel nije bio kukavica. Naprotiv, iako nije bio baš isti kao njegov brat Čet, tvrdokorni Teksašanin.

Taj stranac je možda mogao oćo grad da blefira, ali njega Meka Šipvela, ne. Varalica je stajao mirno i gledao Erpa. Vajat mu pride, ali se predomisli, pa načini pokret kao da će da nastavi put.

Šipvel je zadenuo palac za prsni.

— Hello, momčel

Vajat produži.

Na to Mek Šipvel podmete nogu. Čovek iz Misurija se zanese i uhvati za zid, okrete se oko svoje ose i prilepi Meku žestok šamar.

Ovaj poblede kao kreč.

— Šta ti pada na pamet, revokverašu?!

Vajat je sad stajao pred njim. Bio je viši za celu glavu.

— Hello, Šipvel. Izabrao si malo neuobičajen način da pozdraviš stare poznanike.

Lupež se trže.

— Starog poznanika? Ja sa varalicama i hohštaplerima nemam ništa. A o šamaru ćemo još razgovarati momče!

Pljas!

Odjeknuo je drugi šamar.

Šipvel htjede da zavuče ruku u unutrašnji džep kaputa.

— Bez smicalica, burazeru. Ostavi taj „deringer” s mirom, inače bi mi moglo pasti na pamet da te naknadno kaznim za varanje na kartama.

Šipvelovo lice pozelene.

— Ne znam o čemu ti trabunjaš!

Ipak, ovo mu je bila opomena. I to ozbiljna. Čovek ga je, dakle, poznavao i bio negde blizu njega. Verovatno gore u Kansasu, gde je s bratom u prvo vreme posle puštanja s robijske motao.

Mek Šipvel je načinio istu grešku koju i sarač Grifon. Mislio je da će iznenadnim, brzim napadom rešiti stvar.

Zamahnuo je pesnicom i zaradio još jedan šamar.

Ovog puta tako jak, da ga je oborio s nogu.

Dok je ležao na tlu, iz usnice mu je tekao mlaz krvi.

— Slušaj, Šipvel, ja upravo dolazim iz banke. Kako ti se to dopada?

Muzikant ga pogleda iznenađeno.

— Šta ja imam s bankom i s tobom? Ne poznajem te i neću da imam posla s tobom.

— Nije mi izgledalo baš tako, kada si mi pometnuo nogu, Šipvel.

Maršal se okrete i uputi u šerifsku kancelariju.

— Kako ste, Ovens?

— Bolje. Lupeži su me pogodili velikim kamenom u potiljak. U međuvremenu sam proključio da je kamen bacio isti momak koga ste pogodili u ruku.

— Onda je mladić već kažnjen. Nego, recite mi, Bil, poznajete li onog čoveka preko?

Bil Ovens priđe prozoru. Video je upravo leđa Meku Šipvelu.

— Da, poznajem ga i te kako. Njega poznaje ceo grad. To je Mek Šipvel.

— Šta on radi ovde u Seminolu?

— Došao je sa igračicama.

Šerif potanko obavesti Erpa o igračkoj grupi koja je nastupala u „Donki” salunu.

— Video sam ga u Kansasu. On je varalica na kartama.

— Ko ne igra falš, maršale? Svi pokušavaju jedan drugog da prevare. Ovi muzikanti su od gore vrste varalica.

— Možda je umešan u pljačku banke?

Ovens odmahnu glavom.

— Ne bi moglo biti. Šipvel je svirao u „Donki” salunu za klavirom do posle ponoći.

— A onda? — interesovao se maršal.

— Stajao sam ispred saluna — kao uvek. Ostao je do zore sa još nekoćinom. Svi mogu da posvedoče.

Vajat klimnu glavom:

— Može biti.

Čet Šipvel je načinio velelepan plan. Samo, nije se baš sve odvijalo po njemu.

„Na ulazu u grad stanovao je stari Indijanac Niola. Radio je u Danserovoj pilani. Video je jahača kako ulazi u grad. Sedeo je napolju na tremu, kao što je često činio kada su noći bile sparne, kada je stranac projahao.

Oštre Indijančeve oči mogle su da razaznaju jahača kao u po bela dana.

No, sedokosi starac se nije brinuo za ono što se dešavalo u gradu. Sada, kada je video Mek Šipvela, odmah ga je prepoznao. To jest, mislio je da je u njemu prepoznao noćnog jahača. Mek je primetio da ga crvenokožac posmatra i upitao oštro:

— Šta hoćeš, crveni lupežu? Nešto na meni ti se ne dopada?

Niola je hteo da nastavi put.

Ali Mek, koji je u maloj krčmi Teda Džonsa ispio nekoliko čaša viskija, da bi utolio ljutinu, što je sreo Vajat Erpa, učinio je tog dana i drugu grešku.

Neobuzdano, što je i odgovaralo njegovoj prirodi, priskočio je starcu i uhvatio ga za gušu.

— Šta imaš protiv mene, prokleti crvenokošče?

Grubo je odgurnuo Indijanca prema zidu. Stari ga pogleda začuđeno, pa se okrete da pođe.

— Stoj! Kuda si krenuo — urlao je Mek.

Niola je išao dalje.

Varalica izvuče „deringer” iz džepa. Do njegovog izvežbanog uha dopre u tom trenutku zvuk. Neko je otkočio revolver.

— Baci smesta oružje, Šipvel!

Reči su zvučale preteći, tako da se Mek ukoči. „Deringer” mu kliznu iz ruke i pade na tle.

Šipvel okrete glavu. Preko, na drugoj strani ulice, stajao je čovek iz Misurija. Upravo je vešt看 pokretom vraćao svoj veliki „Bantlajn” u opasač i lagano išao preko ulice.

— Šta ti je učinio taj Indijanac, Šipvel?

— Ismejavao me je!

Vajat kratko odmeri starog crvenokošca, njegovo kao stena isklesano lice. Nikada se taj čovek ne bi potrudio da se osmehne lupežu, kakav je Šipvel.

— Prvo meni podmećeš nogu, a onda maltretiraš ljude naokolo. Zar ne nalaziš, da je tvoje ponašanje u najmanju ruku čudno, Šipvel?

— Ostavite me na miru! — reče bandit iznenada veoma hladno. — Ja sa vama nemam baš ništa.

— To bi, bez sumnje, bilo najbolje za tebe, momče.

Vajat se okrete i uputi natrag, na suprotnu stranu ulice.

Mek Šipvel načini tog dana i treću grešku. Grešku, zbog koje bi ga njegov brat Čet sigurno ošamario. Viknuo je prodornim glasom preko ulice:

— Okreni se, Vajat!

Maršal je nastavio put.

— Treba da se okreneš!

Erp je i dalje mirno hodao. Šipvel je stajao raskoračen na tremu. Deringer je podigao i držao ga u ispruženoj levisi.

— Erp, prokleta kukavice, stoji! Inače ću te ustreliti!

Na to se maršal lagano okrete. Vraćao se bez žurbe. Korak po korak. Šipvel ga je fiksirao.

— Izvuci svoj kolt, Erp.

Vajat se približavao.

— Stani kad govorim!

Čovek iz Misurija se opet oglušio.

— Stoj!

Deringer u banditovoj ruci poča da drhti.

Kada je stigao do trema, Vajat pogleda bandita pravo u oči:

— Pusti revolver iz ruke! — rekao je ledeno.

Posle tri duge sekunde, Šipvelova šaka se otvori i revolver pade s treskom na trem, odskoči i odlete na ulicu. Vajat ga snažnim udarcem noge šutnu daleko od sebe.

— Slušaj me dobro, Šipvel. Sve mi se čini da nešto u tvojoj glavi nije u redu. Sada bih imao sasvim dovoljno osnova da te smestim iza brave. No, zbog jednog malog, poganog prevaranta ne nameravam da ostanem ovde i sačekam da dođe sudija. Ali, budeš li mi još samo jednom prodavao te tvoje jeftine trikove, onda je gotovo.

Vajat je išao uz starog Indijanca niz ulicu. Crvenokožac reče tiho, kao za sebe.

— Video sam ga kada je noćas dojahao u grad.

Na žalost, Erp u tom trenutku Indijančevoj izjavi nije pridavao nikakvu naročitu pažnju.

Šipvel je kipteo od gneva. Da je sada imao neki revolver, sigurno bi maršalu ispalio metak u leđa.

Nebesa! Nije mogao da podnese alkohol. Još u rano jutro, kada je čuo za ubistvo sudije, počeo je da pije. Slučaj mu je odmah bio jasan kao dan. Sudija Maksvel je sasvim izvesno prolazio pored kapije dvorišta banke, kada je Čet s ukradenim novcem hteo da izađe. Baš tako je si-

gurno moralo da bude. U to je Mek bio više nego uveren.

To da je Čet udario sudiju i za to nije bilo za Meka sumnje. A šta je i mogao Čet drugo da učini?

U gradu se već do podne uveliko prepričavalo da su „pljačkaši” banke umakli sa pet hiljada dolara. Pet hiljada je Čet danas uzeo! Pa to je bilo ogromno.

Uzeo je samo papirni novac. Tako je i planirao. Nipošto se ne opterećivati metalnim novcem!

Mek je upravo razmišljao da li da još danas sa devojkama otputuje. Sa Džimom Kosterom je ugovorio da ostanu dve nedelje. Tako je Čet hteo. Objasnio je Meku da je brz odlazak, u svakom slučaju, veoma upadljiv.

Upravo je ugledao poštansku kočiju kako ulazi u Seminol, svoju poslednju stanicu. Iskrcala se samo jedna starija žena i dva mlađa čoveka. Ispred stanice je stajalo nekoliko ljudi, koji su se upravo spremali da istom kočijom otputuju.

Šipvel je imao neodoljivu želju da uzme svoju putnu torbu i sam otputuje.

I to je bila njegova četvrta greška tog dana. Uzeo je torbu i popeo se u kočiju. Devojke nisu videle svog gazdu kako se penje u kočiju. Spavale su.

Ali ga je Vajat Erp video. Znao je da kočija ide u Lamesu, a odatle za Slaton.

To mu je bilo dovoljno, ukoliko je hteo da Šipvela drži na oku.

Devojke su se popodne probudile. Dejzi je potražila gazdu, da se s njim dogovori o večeri. Međutim, od mister Šipvela nije bilo ni traga ni glasa. Devojke su ga tražile u salunu, kod šerifa, u pošti i drugom lokalu.

Mek je iščezao.

— Večeras će se sigurno pojaviti — reče crvena Džo.

— Možda je ovde našao prijatelju? — doseti se Elen.

— U ovoj špilji? — uzvratila Lizi podrugljivo.

Međutim, ni uveče se Šipvel nije pojavio.

U roku od dva sata znao je ceo grad da je klavirista sa celom zaradom od dve večeri nestao iz grada.

Vajat Erp je sedeo kod šerifa, kada je Dejzi došla da prijavi stvar.

— Tako nešto sam i pretpostavljao. Ali to je s njegove strane užasna glupost. Ovde, u ovom kraju, sa poštanskom kočijom se veoma sporo odmiče.

— Hoćete li da jašete za njim? — upita Dejzi.

— Razmisliću još. I onako je trebalo da odem do Lamese.

Nešto više od dvadeset milja delilo je dva grada: Lamesu i Seminol.

Čim je veče palo, Erp krenu na put. Brzi vranac nosio ga je kao strela kroz pesak, koji je svu toplotu skupljenu preko dana, nemilosrdno zračio. Pred ponoć stigao je u Lamesu. Još je bilo živo u sva tri saluna. Vajat veza konja za prečku i pođe pločnikom. Već u prvom lokalu, uređenom kao meksička taverna, ugledao je varalicu.

Imao je na sebi tamno sivo odelo i sedeo sam u uglu saluna, pušio virđinija cigaretu i utonuo u misli.

Na suprotnoj strani ulice nalazio se „Palas” hotel.

Erp se raspitivao za mister Šipvela. Čovek na recepciji nosio je naočari sa debelim staklima. Prelistavao je knjigu gostiju ne baš čistim prstima.

— Ja sam tek danas došao iz Slatona. Moj brat me je u međuvremenu... A, da, evo ovde je. Šipvel, da. Od juče je ovde.

Vajat se zahvali i iziđe. Iznenada se trže. Od juče?

Sigurno je momak pogrešno upisao. No, ovog puta se Vajat prevario. Bilo je tačno upisano. Šipvel je od juče bio ovde.

Čet Šipvel! No za njega čovek iz Misurija uopšte nije znao. Kako je i mogao da pretpostavi da Šipvel, koga je on poznao, ima brata, koji tako liči na njega? Sa ovom, doista ogromnom, sličnošću su mnogi do sada dovedeni u zabludu.

Vajat se vratio u Seminol. Naumio je da devojke sledećeg jutra obavesti. Konačno, mogle su da iznajme kola i odvezu se, pa da upitaju svog gazdu kako se služi njihovim novcem.

Konj pod Vajatom Erpom grabio je prema Seminolu. Ako bi neko hteo da ga sledi, morao je imati u najmanju ruku tako dobrog konja kao on. A takvih trkača u ovom kraju nije bilo.

Kada je ulazio u grad, na istoku je već rudela zora. Lagano je išao kroz grad.

Ispred Ted Džonsove krčme bilo je još nekoliko konja. Jedan dugonogi riđan među njima bio je spustio glavu. Vajat vide da u krčmi još gori svetlost. Sasvim slučajno mu do ušiju dopre nečiji muški glas. Možda na to ne bi ni obraćao pažnju, da taj glas nije dobro poznavao. Brzo je okrenuo konja i kliznuo iz sedla. Prišao je krčmi, provirio preko pomičnih vrata i — naglo se povukao, potpuno zapanjen.

Unutra, naslonjen na šank, stajao je — niko drugi do Mek Šipvel. Vajat protrlja bradu. Onda pogleda riđana obešene glave. Grom i pakao, kakav li je ovo konj! Mora da je izuzetan. Bilo je suviše mračno da životinju bolje osmotri. Prišao je ipak i potapšao konja po vratu. Riđan nije bio tako divalj, kakvi su obično rasni konji. Mirno i strpljivo je dozvoljavao da ga čovek iz Misurija miluje.

Maršal iznenada nabra obrve i skide sa ruku rukavice. Životinja je bila potpuno suva i hladna.

Stajao je pred zagoneškom. Ponovo je pogledao prema krčmi, kroz čija vrata je na ulicu dopirao smeh Meka Šipvela. Onda je prišao svom konju. Bio je vreo i vlažan, kao, uostalom, svaka životinja posle dugog i brzog jahanja.

Duboko je udahnuo vazduh i odmahnuo glavom. Ipak nije došao na pomisao da je video dvojicu. Najzad, Šipvel se popeo u poštansku kočiju i doista otišao u pravcu Lamesi. U podne. Sada je bio ovde.

Vajat se lagano uputio u konjušnicu, rasedla svog vranca, nahrani ga, pa se uputi u hotel gde je odseo.

Sledećeg jutra našle su igračice svog klaviristu u restoranu hotela kako doručkuje i obasule ga bujicom pitanja.

Mek Šipvel se branio uz osmeh.

— Bez uzbuđenja, moje dame — sve je u savršenom redu. Ja sam preduzeo neke korake preko u Lamesi. Na žalost, tamo za nas nema ničeg.

— Ja sam mislila da ćemo u Dallas! — upita Dejzi razočarano.

— Svakako, ali tek za nekoliko nedelja. Možda ćemo, u međuvremenu, još negde nastupati.

Rekao je tačno ono što mu je brat naložio.

Čet ga je odmah napao, čim ga je ugledao u Lamesi.

— Jesi li poludeo? Šta tražiš ovde? Zbog čega nisi u Seminolu?

— Sudija...

— Koji sudija?

— Čovek koga si ubio!

— Ubio? To nisam znao... Neki momak naišao je kod kapije banke. Tresnuo sam ga drškom kolta.

— Bio je to sudija Maksvel.

— Pa šta? — upita Čet hladno.

— Mrtav je.

Čet slegnu ramenima.

— Tu se ništa ne može izmeniti. Nisam imao drugog izbora. Konačno, mogao je biti i sam šerif u pitanju.

— On je stajao kod nas ispred „Donki” saluna.

Čet odmahnu rukom.

— Tu se, rekao sam, ništa ne može izmeniti. U svakom slučaju, moraš odmah da odmagliš.

— Već mi je dosta svega. Preko u Seminolu je postalo vraški vruće. Tamo je jedan...

— Ne drži nikakve besede, nego se gubi odmah — naredio je oštro Čet. — Još ćeš nas uvaliti đavolu u kazan. Nemam ni malo volje da zbog tebe sve izgubim i dospem ponovo iza brave. Ne zaboravi da si ti bio taj koji nas je uvalio u sos: ti i tvoja prokleta neobuzdanost i samouverenost. Napred, uzmi mog konja. Vezan je napolju za prečku. Niko te neće zaustaviti. Gubi se. Ja ću ostati zbog toga sve do večeri u sobi. Ljudi u kući će misliti da sam sve vreme spavao.

Pošto Meku ništa drugo nije preostalo, krenuo je natrag po bratovom nalogu.

Pokušao je da odagna sumnju igračica. Konačno, po Četovom planu, devojke nisu smele ništa da saznaju, niti naslute šta se krije iza turneje. Seminol nije nipošto bio kraj puta. Čet Šipvel je imao grandiozne pianove.

No, vuk mu je bio na tragu.

Pošto je smestio svog vranca u konjušnicu i otišao u svoj hotel, samo što je legao, na um mu padoše reči starog Indijanca: „Video sam ga. Noćas je ujahao u grad.”

Uspravio se i lupao glavu kako je

stari Indijanac to video, kad šerif tvrdi da nije mrdnuo iz saluna i da je sve vreme svirao.

Indijanac se sigurno varao! Pred očima mu se ponovo iskrsnu umorni riđan pred krčmom. Nebesa, nije valjda taj konj pretekao mog vranca? Isključeno!

Čovek iz Misurija je pri svojim dugim putovanjima kroz države viđao divne i doista rasne, plemenite konje. Među njima bila je vrlo malo onih koji bi mogli da preteknu njegovog vranca. A onaj riđan pred krčmom nikako nije bio plemenitog soja.

Vajat se u jednom skoku našao kraj prozora i pogledao niz glavnu ulicu utonulu u mrak.

Preko je još uvek stajao riđan obešene glave i raširenih prednjih nogu. Sve su to bile reakcije koje nikada konj, plemenite pasmine, ne bi imao, pa bio iscrpljen do smrti.

Zora je počela da rudi, pa se sve bolje razaznavalo. Pri tom svetlu je Šipvelov konj izgledao još jadnije.

Maršal je zamišljeno trljao bradu, stojeći na prozoru. U glavi mu se rađala neka neodređena misao, ideja. Postupno, bivala je sve određenija.

Onda se u najvećoj žurbi obuče, siđe na ulicu, izvuče svog vranca iz konjušnice i odjaha.

Šipvel je još uvek sedeo u krčmi Teda Džonsa i držao pijane propovedi.

Za to vreme je čovek iz Misurija nezadrživo grabio prema Lamesi. Vranac je trčao lako, bez po muke, kao da se oco dan odmarao.

Put kroz pesak vodio je pravo na zapad, na južnu obalu teksaških slanih jezera, poznatih po svojoj pod-muklosti.

Po treći put u jednom danu, čovek iz Misurija, nepokolebljiv i ne-umoran, prevaljivao je ne baš malo rastojanje između dva grada.

Srećom, put je bio prilično dobar. Čak je meko, peskovito tle bilo posebno pogodno za brzi hod.

U rano jutro, nešto posle pola osam, ujahao je maršal u Lamesu. Možda je ovaj drugi dolazak bio uzaludan. Vajat se uputi do „Palas” hotela. Čovek na recepciji sa debelim staklima imao je još uvek prljave prste. Maršal ga pozdravi kratko i upita ponovo za Šipvela.

Čovek se široko nasmeja.

— On je otputovao, mister.

— Kada?

— U toku noći.

— Možete li se setiti kada je tačno otišao?

— Kako da ne, bilo je neposredno posle toga što ste se raspitivali o njemu.

Čet Šipvel je uspeo da umakne. Još jednom.

Vraćajući se noću iz meksičke taverne, već je prošao kroz predvorje i stupio na stepenište, pa se naglo okrenuo.

Da nije Mek možda bio toliki idiot da se ovde raspituje o njemu? Sve je bilo moguće. Ponekad je bio doista neuračunljiv.

— Je li neko pitao za mene? — upita razbojnik.

— Da, mister. Malo pre je ovde bio jedan čovek.

Čet je četvrt sata kasnije napustio hotel. Napustio, jer je mislio da je to bio Mek. Bila je to čista besmislica. Konačno, portir je od Meka morao pomisliti da je on. Najzad, sam portir mu je govorio da veoma slabo vidi. Čak je zbog toga morao da putuje u Slaton da kupi naočare.

Čet Šipvel nije slutio ko se to raspitivao za njega. Da je znao, ne bi baš tako mirno otišao.

Vajat se opet našao na ulici. Odveo je vranca u konjušnicu, gde ga je nahranio i ostavio da se odmori.

Bio je to avanturistički grad. Sivosmeđe kuće, glavna ulica i nekoliko poprečnih. Tremovi, mala crkva, žuti pesak, kauboji, kola, konji i sve to obasjano nemilosrdnim teksaškim suncem. Ipak, po nečemu se razlikovao od ostalih gradova na vreloj pesku. Džinovski kaktusi rasli su po ulicama. Bunari su bili okruženi kaktusima, koji su cvetali crveno, narandžasto, pa čak i plavim cvetovima.

Duž tremova raslo je drveće sa majušnim smaragdnozelenim listovima i širilo opojan miris.

Muškarci i žene su nosili kitnjastu meksičku odeću.

No sve to nije bilo ono što je ovaj grad činilo po malo avanturističkim

i davalo mu posebnu draž. Nešto je lebdelo u vazduhu, nešto što je maršalu bilo poznato i privlačilo ga. Nešto u vazduhu kao i u Dodž Sitiju i Tombstonu.

Ispred grada je održavan rodeo. Veliki transparenti od obojenog platna objašnjavali su da će se održati nagradno takmičenje u streljaštvu. Zlatan kolt dobiće onaj ko tri puta pogodi u centar.

Vajat je morao da ostavi svog vranca da se nekoliko sati odmori. I sam je odlučio da malo odspava. No, mala narodna svečanost na izlazu iz grada, privlačila ga je magičnom snagom. Takmičenje u streljaštvu trebalo je da počne oko devet sati. To je bilo lako shvatiti, jer kasnije, kada sunce odskoči visoko, niko o takmičara ne bi mogao da izdrži na otvorenom, jer je žega bila nepodnošljiva.

Erp je stajao među ljudima kraj ograde i posmatrao prvog takmičara.

Razmišljao je o Šipvelu. O svojoj nagloj odluci da se vrati u Lamesu. Razmišljao je o banditu koji je sada najverovatnije pun viskija i spava u svojoj hotelskoj sobi u Seminolu. Ni je uopšte primetio da ga je masa gurala sve više napred. Iznenada se našao pred bradonjom, koji ga kratko odmeri.

— Ime molim, mister.

— Šipvel!

Šta je to rekao? Nebesa! Kako je to bilo moguće? Suviše je utonuo u razmišljanje o tom prevarantu.

— U redu, mister Šipvel. Odakle ste?

— Iz Kanzasa.

— Ol rajt!

Bradonja je počeo da izvikuje razna imena i najzad zagrne:

— Mister Šipvel iz Kanzasa.

Erp podiže glavu. Preko, nekih petnaest jardi od njega, bila je postavljena nova meta sa krugovima.

Petnaest jardi je bilo prilično rastojanje za kolt. Tim pre, što je crna tačka bila jedva veća od nokta na palcu.

— Ol rajt, mister Šipvel! — vikao je bradonja. — Počnite!

Čovek iz Misurija izvuče kolt iz futrole na desnoj strani i opali tri metka, jedan za drugim.

Ljudi, koji su stajali blizu, počеше da se tiskaju i viču naglas. Bradonja je tek posle nekoliko minuta uspeo da ih umiri.

— Tri rupe u crnoj tački! Mister Šipvel iz Kanzasa je... gde je on uopšte?

Erp je u međuvremenu izmakao i povukao se uz zid obližnjeg ambara. Upravo je punio revolver.

— Mister Šipvel!

Čovek iz Misurija se nasmeši i nastavi dalje. Iznenada zastade kao ukopan. Žmirkao je, ponovo otvorio oči, pa ih opet zatvorio.

Napred, u prolazu koji se nalazio između ambara i šupe, upravo je hiao neki čovek.

Šipvel! Vajat potrča napred.

Šipvel se umeša u gomilu i uskoro isčeze. Erp ga je sledio, ali su ga ljudi muvali tamo-amo. Borio se laktovim. Iznenada ga vide kraj ograde.

Gledao je u bradonju, koji je još uvek izvikivao ime Šipvel. Vajat protrlja bradu. Nebesa! Dvanaest

jardi od njega stajao je varalica Šipvel, koga je samo nekoliko sati ostavio pijanog u Seminolu.

Iznenada je bradonja opazio Erpa.

— Helo, mister Šipvel! Tu ste, dakle. Grom i pakao, gde ste se sakrili. Čoveče, dobili ste zlatan kolt...

Vajat je odveden pred sudiju. Ovaj mu predade pozlaćeni kolt. Bila je to jeftina stvar. No, bila je to nagrada grada Lamesa. Na desnoj strani drške bila je pričvršćena metalna tabla, sa ugraviranim tekstom:

„Najboljem strelcu“.

Vajat je uz tešku muku uspeo da se izvuče iz gomile.

Kada je konačno dospeo na glavnu ulicu, od bandita nije više bilo ni traga ni glasa.

Vođen nekim neobjašnjivim nadahnućem, ušao je u meksičku tavernu u kojoj je prethodne noći video Šipvela.

Čet Šipvel je malo odmakao od grada, kada je od portira „Palas“ hotela čuo da je neko pitao za njega. Prenoćio je u jednoj napuštenoj polusrušenoj stanici za zamenu konja, kuda je nekada prolazila poštanska kočija.

Ujutru se vratio u grad, s nametom da se smesti negde u neki drugi hotel ili pansion. Trebalo je da kupi konja, jer je svog ridana dao bratu.

Morao je da ostane u Lamesi. Mek je morao da stigne do njega, ukoliko nešto nepredviđeno ne iskrсне.

Mora još tri dana da ostane u Lamesi. Tek onda može da odjaše u Omahu, gde je hteo da malo bolje osmotri banku i, naravno, nađe salun za Meka i devojke.

Dalas? To je još davno bilo planirano za kraj turneje. To je Čet već sve pripremio. Tamo se četvrtog septembra očekuju devojke. Sledeća stanica treba da bude Omaska. Malo mesto, devedeset milja od Lamesa. Onda je Voligrin na redu. Možda će Fort Vort doći pre Dalasa na red...

Kada je čuo pucnjavu, došao je, jer se dosađivao. Kao da ga je munja ošinula, trgnuo se, kada je čuo da žiri izvikuje njegovo ime.

— Mister Šipvel iz Kanzasa!

Pakao! Zar je Mek sasvim poludeo!

Pohitao je prema prostoru za takmičenje i stao iza ambara da vidi šta se dešava. Tamo ga je maršal i video. I on maršala.

Kada je čovek iz Misurija ušao u tavernu, zapahnuo ga je duvanski dim i vonj jeftinog viskija. U polumraku video je uz šank nekoliko pijanih ljudi.

Desno, u uglu, sedeo je čovek mrkog maslinastog lica i svirao na gitari. Iza šanka je stajala jedna žena. Nosila je plamenocrvenu, jako dekoltovanu bluzu i široku, nabranu suknju, koja joj je dosezala do članaka.

Upravo je nosila piće gostu koji je sedeo nedaleko od vrata, za malim stolom.

Bio je to Šipvel. Erp priđe šanku i naruči rakiju. Otpio je samo gutljaj i okrenuo se. Mesto na kome je Šipvel sedeo bilo je prazno. Bacio je novac na šank i napustio tavernu. Trem je bio okružen puzavicama. Pogledao je duž ulice. Nije bilo nikog. Čovek iz Misurija pođe niz stepenice trema. Kada je stigao do sredine ulice, začu grub, oštar glas iza sebe:

— Stoj gde si, burazeru! Kada budem rekao, okreni se, ali sasvim polako!

Vajat je išao dalje, kao da nije čuo. Išao je još nekoliko koraka, bacio se u stranu i okrenuo se sa koltom u ruci. Šipvel je stajao kraj trema, ispred gustog rastinja.

Držao je ruke u džepovima i široko se smejao. Vajat vrati kolt u opasač i nasmeja se takođe, pa lagano priđe Šipvelu, sa čijeg lica osmeh iščeze u trenu. Erp mu je prišao na pet koraka.

— No, prijatelju, nemate valjda ništa protiv jednog rođaka više.

Razbojnik se ukoči.

— Ja uopšte nemam rođaka, mister. A nipošto takve, koji su tako sumnjivo brzi s revolverom.

— Nisam mislio na vašeg brata, mister.

Ni jedan mišić na Četovom licu nije zaigrao. Vajat je s mukom prikrivao iznenađenje. Sličnost dvojice ljudi, ovog i klaviriste u Seminolu, bila je tako frapantna da ih je svako morao da zamenjuje.

Postojala je samo jedna razlika, a to je bio izraz očiju. U to se maršal razumevao.

Oči ovog čoveka su zračile sa daleko više hladnoće, čvrstine, suro-

vosti i odlučnosti, a, istovremeno, i opreznosti.

— Imaš, imaš rođaka, prijatelju — mene, na primer, pa makar ti to baš i ne odgovaralo.

Čet lagano izvuče ruke iz džepova. Sada su visile uz drške revolvera, zadenutih u futrole na ukrštenom opasaču.

Vajat je sreo veliki broj ljudi koji nose ukrštene opasače. Bilo je nečeg što im je bilo zajedničko: nisu blefirali. Bili su hladnokrvni strelci. Pa i ovaj čovek, koji je stajao ispred trema obraslog puzavicama, bio je revolveraš. Ma koliko se na prvi pogled malo razlikovao od čoveka u Seminolu, za maršala je, već u prvom trenutku, bio sasvim drugi. Opasan čovek, jedan od najjačih, najsigurnijih, najpodmuklijih koje je sreo. I najoprezniji. U protivnom bi sada već držao revolvere u rukama. Čim mu je sreo pogled, Vajatu je bilo jasno s kakvim čovekom ima posla...

Čet se uspravi, podiže glavu i iskrenu je malo u stranu. Bio je to pokret tipičan za njega. Usne je oborio malo na dole, podrugljivo.

— Šta hoćeš ti? — izustio je, jedva otvarajući usta.

— Da ti prenesem pozdrav jednog drugog rođaka.

Čet nabra obrve.

— Već sam ti rekao da rođaka nemam!

— Varaš. Ja sam ti, na primer, doneo pozdrave tvog brata iz Seminola. On je čudan momak i mnogo brže poteže kolt od tebe. Dokaz gluposti. Inače je napao jednog starog Indijanca zbog toga što ga je po-

matrao. Stari je, naime, video kada si noću dolazio u Seminol.

Četovo lice potamne. Krv mu udara u glavu. Vajat ga je nadmudrio.

Da ne bi Šipvelu dao da dođe do reči, nastavio je odlučno:

— To, uostalom ne bi sve bilo tako strašno i sudija bi ti za pljačku banke dosudio možda pet godina.

Četova levica se približi dršci kolta.

Čovek iz Misurija je dalje govorio, a glas mu je bio oštar kao sečivo.

— Ali sada je mrtav, taj sudija. Ubijen drškom revolvera. Što je stari Indijanac takođe video!

Veliki blef je upalio. Četova ruka se maši kolta. Bio je veoma brz čovek taj Čet Šipvel. Dok je njegov brat na robiji učio da svira klavir, Čet je bio okupljen time da svoj kolt, načinjen od noge stolice, sve brže i brže poteže iz opasača, sačinjenog od starih krpa.

Bio je veoma brz, opasan čovek. Pa ipak ne dovoljno brz za čuvara zakona iz Dodž Sitija. Brže od misli stvorio se u maršalovoj ruci veliki „Bantlajn” specijal. Potpuno smeten, gledao je ubica u preteću cev. On je tek do pola uspeo da izvuče oružje.

— Podigni ruke, Šipvel! — Čovek iz Misurija mu je lagano prišao. Na pločnicima je zastalo nekoliko radoznalih prolaznika, a na vratima taverne tamnokosa lepotica i posmatrала scenu.

Čet Šipvel se već nalazio u sličnim situacijama. Uvek je našao izlaz. Ovog puta, međutim, bio je poražen.

Kao paralizovan, stajao je i piljio

u oči čoveka, koji mu je prilazio, zveckajući mamuzama.

Kasnije nije mogao samom sebi da objasni zbog čega se tih trenutaka osećao tako paralisano.

Pre nego što se pribrao, par metalnih lisica bio mu je pričvršćen za ruke.

Uzviknuo je žustro:

— Čemu to? Šta hoćete od mene? Ko ste vi, uopšte?

Čovek iz Misurija je odložio oružje.

— Moje ime je Vajat Erp. Vi ste zbog ubistva sudije Maksvela i pljačke „Teksas” banke u Seminolu uhapšeni.

Bilo je potpuno neshvatljivo, neobjašnjivo, kako mu je ovaj čovek pohvatao konce. Pobledeo je kao kreč.

Vajat Erp! Dakle, to je bio maršal Vajat Erp! Sama ta činjenica dotukla je bandita.

Ubica sudije! Pljačkaš banke! Kao iz neke daljine dopirale su mu te reči do svesti.

— Gde vam je konj?

— Nemam konja.

— Da, vaš brat je s njim odjahao za Seminol.

Čet je teško disao.

— Vi, vi mora da ste poludeli, Erp. Ne razumem ni reč od onog što ste rekli.

— Može biti? Gde ste noćas spavali?

Čet brzo odgovori:

— U „Palas” hotelu.

— Nije tačno.

Razbojnik je grozničavo kombinovao. Mislio je na putnu torbu, koju

je ostavio u stanici za zamenu konja. Torbu, u kojoj se nalazio opljačkani novac.

Vajat uhvati bandita za mišicu i odvede ga u šerifsku kancelariju.

Li Braun je bio čovek pedesetih godina. Imao je sedu kosu, velike brkove i krupne grudi, na čijoj se levoj strani nalazila šestokraka šerifska zvezda Teksasa.

Vajat gurnu bandita pred šerifov pisaći sto.

Braun pogleda iznenađeno.

— Hej, šta je sad to?

Vajat mu sve potanko objasni. Čet uopšte nije ni pokušao da bilo šta kaže ili poriče. Čutao je kao zaliven.

Šerif Braun odmahnu glavom:

— To mi sve zvuči kao priča.

— Pa i jeste priča, šerife — prekide ga Vajat. — No, na žalost istinita. — Onda predloži šerifu. — Zadržite ga u zatvoru, sve dok suđenje u Seminolu ne bude zakazano. Onda će ga vaš kolega iz Seminola ovesti.

Li Braun pristade. Vajat je potpisao izjavu i uputio se u hotel da odspava nekoliko sati. Po podne je krenuo na put. Na žalost, u Seminolu su ga očekivale neprijatne vesti.

Kada se Mek Šipvel ispravio i otreznio, ustao je i brižljivo se obrijao, obukao i obilno doručkovao. Devojke su vežbale u Kosterovom salunu, kao što su to činile svakog da-

na u Topeki. Tada se Mek interesovao za njihov rad. Sada su, međutim, primetile da se veoma malo brine za njihov rad. To im, međutim, nije bilo važno. Bitno je bilo da novac pristiže i da ih Šipvel prati na klaviru.

Posle obilnog doručka, Šipvel je izašao na ulicu. Palo mu je iznenađa na pamet da potraži sarača, koji je svog suseda hteo da pošalje na vešala.

Grifon nije baš bio oduševljen muzikantovom posetom.

— Šta hoćete? — promrsio je.

— Slušajte, Grifon, vi imate neprijatno iskustvo s tim Erpom. Kako bi bilo da tom momku poprašimo malo pete?

Bandit je zaigrao na pogrešnu kartu.

— Ostavite me s tim maršalom na miru, molim vas — rekao je sarač i nastavio da obrađuje komad kože krivim nožem.

Mek Šipvel ga ponudi jednom vir-džinija cigarom, pa, pružajući mu vatru, upita:

— Otkud vi možete znati da je on doista Vajat Erp? Ja ga smatram prepredenim lupežom. Varalicom, revolverašem i kavgadžijom.

— To što vi govorite čista je besmislica. Ja sam potpuno uveren da je on Vajat Erp. Siguran sam da je to on.

Grifon podiže glavu i pogleda kroz prozor u dvorište.

— Pakao, šta taj prokleti crvenokožac traži ovde?

I Mek je primetio starog Indijanca, sa kojim se dan ranije sukobio u glavnoj ulici.

Grifon otvori širok prozor.

— Šta hoćeš?

Niola je nosio sedlo preko ramena.

— Hteo bih da ga ušijete. Dva kaiša su se otkinula.

— Nemam vremena, čoveče! Pogledaj, možda će obuçar moći to da ti uradi.

Sedi Indijanac se okrete. U to se zaori prodorni Mekov poziv.

— Čekaj, pogani crvenokošče!

Niola se ponovo okrete.

— Poteži! — urlao je razbojnik.

Indijanac ga je mirno gledao:

— Nemam revolver!

— Poteži! — urlao je Mek neobuzdano i izvukao revolver iz futrole.

— Ja nemam.

Šipvel uperi oružje. Kolt bljurnu vatru.

Pogođen u srce, Indijanac se skljkao i ostade da leži nepomično na kapiji.

Grifon je piljio zapanjeno u izobličeno razbojnikovo lice.

— Vi ste poludeli! — siktao je. — Vi ste ustrelili čoveka u mom dvorištu. Ubili ste ga.

Bandit je bio van sebe. Zamahnuo je rukom i svom žestinom tresnuo sarača po glavi. Onesvešten, Grifon se samo prevale sa stolice.

Šerif je izleteo iz svoje kancelarije.

Saračeva žena je ušla u muževljevu radionicu. Ugledala je svog muža kako nepomično leži na podu i stranca sa oružjem u ruci.

— Gubi se! — vikao je bandit. Ali žena je stajala kao okamenjena.

U to je sarač došao k sebi. Mucajući, proslavi:

— Ubica! Ti si ubica! Ubio si starog Indijanca iako nije imao oružje.

Šipvel šutnu sarača svom snagom, pa izlete kroz otvoreni prozor. Protrčao je kraj Indijančevog leša kroz kapiju i našao se na ulici. „Konja! Grom i pakao! Konja!” dobovalo mu je u glavi.

S druge strane ulice, ispred jedne male kuće, stajao je osedlani belac. Mek ga kratko odmeri, pa se vinu u sedlo.

Šerif je sa Tomom Grifonom stajao u dvorištu kraj mrtvog Indijanca.

Grifon pokaza niz ulicu.

— Mora da je tamo klisnuo. Nisam mogao tačno da vidim jer sam ležao na podu.

Bil Ovens je trčao ulicom. Vraćajući se, ugleda jednog goniča kako mu ide u susret, tražeći nešto.

Poznavao je tog čoveka. Bio je kauboj sa „Ljano” ranča koji se nalazio sedam milja južno od grada.

— Hej, šerife, ja sam ovde bio kod svog ujaka i...

— Nestao vam je konj — prekida ga šerif.

— Da.

— Vranac?

— Ne, belac.

— Hodite kod mene!

Uskoro su šerif Ovens i kauboj Džesi Karunter napustili grad. Vratili su se tek predveče.

Vreli južni vetar, koji nipošto nije donosio svežinu, duvao je preko peska i razvejavao svaki trag.

Kada je Vajat Erp sjahao s vranca ispred kancelarije šerifa Owensa, ovaj izlete na trem.

— Nešto užasno se dogodilo, maršale.

— Šta to?

— Mek Šipvel je ubio starog Indijanca?

— Gde je on?

— Pobegao na ukradenom konju.

Ovens onda u detalje obavesti Erpa šta se dogodilo.

Znači, obojica su bili ubice. Oba blizanca.

Čovek iz Misurija je gledao svoje ruke.

— U redu, ja ću ga slediti. Ali mi je potreban odmoran konj. Svog vranca u ovakvom stanju ne bih hteo da gonim...

Šerif potvrdi i potrča do konjušnice. Pet minuta kasnije vratio se vodeći kratkonogog alata.

— Zar ničeg boljeg nema? — upita maršal razočaran.

Ovens odmahnu glavom.

— Ima dosta boljih konja u gradu, ali... Predsednik, na primer. Ima dva daleko bolja. I Džef Holbom i Pit Larkin, svi imaju bolje konje. Nego, doktor ima brzog ždrepcu.

Vajat je već krenuo.

Lekar je bio u ordinaciji i upravo previjao jednog momka iz Dansero-

ve strugare, koji se prethodne večeri ozledio u tuči.

— Hoćete konja? — upita doktor, pošto je saslušao maršala. — Naravno, daću vam svog ždrepcu. Samo ga morate sami osedlati, jer ne mogu da mrdnem odavde. Hodnik je pun ljudi.

Pola sata kasnije čovek iz Misurija je ponovo bio na putu. Znao je gde da traži ubicu. Mek Šipvel će odjahati u Lamesu gde mu je bio brat.

Belac, koga je ubica Indijanca jahao, nije baš bio brz, pa se Vajat nadao da će ga stići još pre Lamesa.

Kada je maršal u daljini ugledao blistavu površinu slanijih jezera, otkrio je na horizontu malu tačku, koja je bivala sve veća. Četvrt sata kasnije znao je da se progonjeni bandit nalazi pred njim. Približavao mu se sve više. Gonio je lekarevog ždrepcu žestoko. Kada je Šipvel već stigao do južne obale jezera, začuo je tup topot konjskih kopita na pesku. Okrenuo se u sedlu i izvukao iz futrole pušku, koju je kauboj ostavio.

Dva metka prozvizdaše kraj Vajata. Smanjio je brzinu. Šipvel je ponovo pucao. No, meci nisu više mogli da dopru do tog rastojanja. U uzbuđenju, bandit je pucao i dalje. Sve dok nije ispraznio magacin. To je maršal i čekao. Snažno je obo ždrepcu. Kada je stigao na petnaest jardi od razbojnika, održavao je to rastojanje, jer je znao da Šipvel sigurno ima bar još jedan metak u svom „Deringeru“.

— Šipvel!

Mek se nagnuo na vrat konja i udarao ga zverski mamuzama u slabine.

Belac je grabio napred i uskoro počeo da posrće. Ponovo su se mamuze nemilosrdno zarile u slabine iscrpljene životinje.

Uskoro je klonuo na prednje noge. Mek Šipvel je preleteo preko konjske glave iz sedla.

Srećno se dočekao na zemlji i za tren oka bio opet na nogama. Uperio je „Deringer” na svog progonitelja.

Vajat zastade na rastojanju od petnaest jardi. Znao je da je na tom rastojanju „Deringer” gotovo bezopasan.

— Baci kolt, Šipvel!

Reski smeh zaori se mesto odgovora.

— Sve to nema nikakve svrhe, čoveče!

— To mi moraš ostaviti da sam odlučujem, Erp!

— Ti si u Seminolu ubio čoveka, isto kao što je tvoj brat ubio sudiju.

„Deringer” u levoj Mekovoj ruci počeo da poigrava.

— Ja sam u Lamesi Četa stavio iza katanca, Mek!

Razbojnik razrogači oči.

— Šta si to učinio? — upita Mek žustro.

— Čuo si dobro. Odustani i baci kolt!

— Blef! Sve je to čisti blef. Poznajem te dobro, Erp. Znam da imaš stotine trikova i blefova. Ali, oni kod mene ne pale!

— Baci kolt! Neću to više ponoviti.

Ubica se samo nasmeja.

Vajat skide laso sa sedla i zavitla njime nekoliko puta iznad glave i potera lagano vranca.

Šipvel se prvo smejaao, jer mu se rastojanje za laso činilo suviše velikim. Niko živi sa tog rastojanja ne bi mogao da namakne omču. Laso je obično bilo kraće! Bandit, naime, nikada do tada nije video specijalni laso za divlje konje, niti čoveka koji takvo laso baca. Sada je posmatrao maršala razrogačenih očiju.

— Šta je sad? — rugao se ne baš sigurnim glasom. — Ne uobražavaš, valjda, da me sa tog rastojanja možeš spetljati konopcem?

— Da, baš to uobražavam, Mek.

Bandit se još jednom nasmeja, a onda vide kako uže leti. Na njegovo užasavanje, laso je bilo dovoljno dugačko. Uzmicao je. Za delić sekunde izgledalo je da će mu pasti preko ramena. Izmicao se dalje i u strahu se, sapleo. Široka omča pade preko njega.

Laso se povuče, a omča mu bolno steže grudni koš. Nagli trzaj ga baci na tle. No još uvek je držao „Deringer” u ruci.

Vajat nije imao nameru da ga vuče iza sebe, što bi inače većina ljudi na zapadu učinila u ovakvoj situaciji. Vezao je samo kraj konopca za vrh sedla.

Šipvel poskoči i potrča napred kako bi olabavio omču. Vajat pucnu jezikom. Vranac s mesta krenu, a bandit se sruči u pesak.

— Hoo!

— Vranac stade kao ukopan.

— Ostanite da ležite, Šipvel, i savetujem vam da tako postupite. U vašem je interesu.

Zakrvavljenih očiju, ležao je ubica u pesku i gledao maršala sa neizrecivom mržnjom.

— Bacite oružje daleko od sebe!

— To neću učiniti! — siktao je lupč.

— Napred!

— Nikada!

Vajat priđe olabavljenom lasu i naglo ga povuče. Držao je laso desnom rukom. Video je kako Šipvel pokušava da uperi u njega „Deringer”. Oružje je ipak bilo prilično opasno, a razbojnik je bio spreman na sve, pošto nije imao šta da izgubi.

Držao je oružje tako da mu je gotovo zaklanjalo lice. Vajat mu nije mogao metkom izbiti iz ruke. Može da je ubica sa tim računa?

— Ubiću te, Erp! — vikao je kao podivljao. — Znam da ću time velikom broju ljudi učiniti zadovoljstvo.

— Može biti.

— Pusti, konačno, taj konopac, čoveče. Hoću da ustanem.

— To i možeš, ali bez „Deringera”.

— Ol rajt — promrsi ubica posle nekoliko sekundi. Bandit je istog časa opalio. S tim je Erp i računao. U jednom skoku bio je van mete. Zrno je samo uskovitlalo pesak na čitavu jardu rastojanja.

Da li mu je to bio poslednji metak?

U Šipvelovim očima svetlucaje podmukli sjaj. Nalazio se u stanju krajnje napetosti.

Dakle, nije bio poslednji metak, zaključio maršal.

Znači, napunio je oružje, pošto je ustrelio Indijanca.

Ždrebac je postao uznemiren zbog pucnja i krenuo napred. Šipvela, koji je ležao na zemlji, povukao je nekoliko koraka kroz pesak.

Držao je revolver čvrsto. Čovek iz Misurija se sada nalazio na rastojanju na kome ga Šipvel ne bi mogao pogoditi. Da je imao kolt, stvar bi stajala sasvim drugačije. Ovakvo, bandit nije smeo da rizikuje da uzalud troši municiju. Nekada je „Deringer” u rukama odličnog strelca opasniji od bilo kakvog kolta.

Vajat je to dobro znao. Mek Šipvel nije bio loš strelac. Nije rasipao municiju.

— Prokleti bleferu! Nikada nisi, niti ćeš uhvatiti Četa. Niko to i ne može. Da ga ja nisam uvaljivao, nikada ga ni do sada niko ne bi šćepao.

— Suviše brbljaš, Šipvel — prekide ga maršal ledeno. Izvukao je crnu cigaru iz džepa i zapalio je.

Šipvel ga je posmatrao.

— Ti si prokleti vuk, Erp! Sada mogu da razumem ljude, koji te mrze kao Indijanca.

— Suviše brbljaš, rekao sam!

Šipvel se uspravi.

Skupio je jedno koleno, podupro se na lakat i uperio „deringer”.

Vajat ga nemarno odmeri.

Šipvel je sada podigao ruku tako da mu je cev revolvera pokazivala oblake. Maršal je znao, to jest, slutio šta bandit smjera, takozvani lučni hitac. Iz visine na dole. Takav hitac je imao svog opravdanja samo ako strelac nema pregledno polje do mete!

Ali, na ovakvom rastojanju, i pod ovim uslovima, pogoditi, bilo bi ravno čarobnjaštvu. Vajat je znao jednog strelca kome bi to pošlo za rukom. Koji je to i uspevao. Čak ga je takvim pogotkom izvukao iz gužve. Dok Holidej! Kookar kome je pucanje postalo sastavni deo života, druga priroda. I sa „Deringerom” je bio vraški opasan.

Ali Mek Šipvel!

Maršal je prekrstio ruke preko grudi i raskoračio se.

— No, ispali konačno to zрно, Mek. Možda ćeš biti izuzetne sreće.

Šipvel obori glavu i lagano ispusti cev oružja.

— Ne, nećeš me ščepati. Ti ne!

Izenada bandit nabra obrve. Odmelio je rastojanje do konja. Taj Erp je doista vraški čovek. Tako baciti laso doista je neshvatljivo.

Za to vreme čovek iz Misurija je mirno posmatrao bandita, koji doviknu:

— To si doista majstorski izveo, burazeru! S tom veštinom moraš uspeti u Nevadi ili Utahu. Tamo su momci vešti u bacanju lasa... On-
da zabaci glavu i izenada upita:

— Na šta, konačno, čekaš?

— Na tebe. Da baciš oružje.

— Nikada!

— U redu, imam ja vremena.

Levica, u kojoj je bio „Deringer”, kliznu i počeo da drhti.

Ipak nije smeo da mu pride. Bila bi ludost. Pucao bi bez razmišljanja.

Šipvel zabaci malo glavu u stranu i podseti time maršala na Četa.

Ubica je došao upravo na čudnu pomisao. Doviknuo je svom gonitelju:

— Zašto, uostalom, ne pucaš?

Maršal je stajao mirno i hladno ga gledao u oči.

— Jer hoću da te odvedem u Seminol!

— Ah, a radi čega?

— Sudija će vam obojici suditi!

Šipvel se trže:

— Sudija? Mislio sam da je mrtav?

— Ja sam se pobrinuo da dođe drugi.

— Zbog čega? — Zastao je u pola rečenice. Nebesa, zar je Erp bio tako uveren da će zločince izvesti pred sud?

Ubica je čovek iz Misurija bio krajnje neprijatan. Gorko je zažalio što se kačio sa njim na glavnoj ulici, Seminola. Možda mu ne bi nikad pao u oči i možda bi odjašao dalje.

Vajat je stajao raskoračen i mirno pušio. Šipvela su izdali živci.

— Da možda ne sanjaš da će postati slab i popustiti, Erp?

— Popustićeš, Šipvel. — Iako je sada tamo, sedeći na pesku, ličio na sve pre nego na čoveka, Erp mu reče: — Daću ti ipak šansu, Šipvel. Ti si ubica. Ti si ubio čoveka.

— Indijanca! — doviknu nekontrolisano Mek.

Maršal nabra obrve.

— Indijanci su ljudi kao i svi ostali. Niko nema pravo da ih ubija kao divljač.

— Znao sam već da si lud, Erp.

Vajat izvadi cigaru iz usta i baci je u pesak.

— Baci „Deringer” Šipvel i ustaj. Pokušaću na sudu da kažem neku reč u tvoju odbranu.

— Ponovi to još jednom — sikt-
tao je bandit.

— Rekao sam i ti si shvatio —
uzvratil maršal hladno.

Šipvel zabaci glavu u stranu.

— Čuo sam dosta o tebi, Erp. Ne
samo da si odličan strelac i borac.
Ti treba da imaš, prema pričama,
koje sam slušao, osobine sveštenika.
U redu, verujem ti.

Vajatu se činilo da ne vidi dobro.
„Deringer” je doista poleteo, i pao
nekoliko jardi od ubice i ostao da
leži na pesku.

Vajat mu doviknu:

— Ustaj!

Bandit se lagano podiže. Košulja
i celo odelo bili su mu natopljeni
znojem. Čovek iz Misurija mu pri-
đe. Šipvel obori glavu. Potpuno bez
straha mu je prišao, vezao mu ruke
i okrenuo konje.

Jahali su lagano natrag. Čitali su
gotovo ceo sat, dok bandit nije upi-
tao, ne okrećući glavu:

— Sada ste sigurno veoma gordi?

— Ni u kom slučaju — odgovori
maršal.

— Šta mogu da očekujem?

— Konopac.

Šipvel se strese.

— Ja sam mislio da ćete reći ne-
ku reč za mene?

— To i hoću. Ali, da li će pomoći,
to ne mogu da znam.

— Mora da pomogne, zbog toga
sam i popustio — siktne bandit.

— Bili ste, u svakom slučaju, go-
tovi — uzvratil Erp ledeno.

— Za sudiju vaša reč mora da
važil!

— Ne mora. On samo mora da
sudi po zakonu. Ne znam čak da li
me uopšte poznaje.

Šipvel se gorko nasmeja.

— Poznaje vas! Nema sudije na
zapadu koji vaše prokletu ime ne
zna.

Vajat na to nije odgovorio.

Ponovo je nastao tajac. Pola sata
kasnije, bandit se opet oglasi:

— A Čet? Šta je s njim?

— On je ubio sudiju.

— Nećete ništa učiniti za njega?

— A zašto bih?

Mek je neko vreme razmišljao, pa
upita ponovo:

— Je li se borio s vama?

Vajat odmahnu glavom.

Preko Šipvelovog lica, upalog od
žege, straha i žeđi prelete talas na-
de.

— Dakle, on vam nije pružio ni-
kakav otpor? Onda i za njega mo-
rate reći neku reč!

Vajat ispod oka, sa strane, osmot-
ri čoveka, koji je nekoliko sati ra-
nije postao ubica.

Čet je, ponavljam, ubio sudiju.

Na to je bandit pokušao da ubedi
Vajata na neobičan način.

— Zar je Indijanac manje vre-
dan čovek od belog sudije?

Vajat odmahnu glavom i odgovori
tiho:

— Ne, to sigurno nije.

Nastavili su ćutke prema zapadu.
Kada su ugledali krovove Seminola,
upita Šipvel kroz zube:

— Hoćete li da održite reč, Erp?

— Ja je uvek držim. Da li će šta vredeti, to ćemo saznati tek na suđenju. Možda me sudija i ne poznaje. To sam vam već rekao.

— On vas poznaje! — vrisnu bandit. — Mora da vas poznaje!

Da, Danijel O'Kif, sudija iz Midlenda, znao je za ime Vajat Erp.

Suđenje je održano po najvećoj žegi, u prepunoj dvonani gradske većnice.

Sudija O'Kif je 23. avgusta osudio oba brata — ubice Četa i Meka Šipvela, po odluci porote, na smrt vešanjem.

Vajat Erp se javio za reč i objasnio da su se obojica predala bez borbe i otpora, da je Čet odao odmah skrovište opljačkanog novca i da je on, maršal, obećao da će se zauzeti za njih.

Sudija O'Kif je bio mlad čovek, crnokos, mršav i bled.

Upravo je ustao.

— Ja sam presudu izrekao — rekao je glasno i odlučno.

Na to se oglasi bučan lekarev glas:

— On je Vajat Erp, sudija! On ih je obojicu gonio i uhvatio! Ne možete da prenebregnete reč, koju je on dao!

— Znam da je Vajat Erp uhvatio ova dva zločinca, ali isto tako znam da moram da postupim po zakonu.

Sudijskom stolu priđe mlađa žena u crnini. Dženi Maksvel.

— Vaša milosti, čula sam šta je maršal rekao. Moj otac je izgubio život zbog ovih ljudi. Pa ipak, ja vas molim za njih.

Začuli su se uzvici čuđenja i negodovanje.

Dženi Maksvel nadjača larmu i reče glasno:

— Indijanac Niola nije imao rođaka. A ja sam izgubila svog najbližeg i imam moralnog prava da ovde govorim. Da nije bilo mister Erpa, zločinci bi i danas bili slobodni!

— To je potpuno tačno — grmeo lekar.

Onda se javio, na opšte zaprepašćenje, za reč i kovač Henderson:

— I ja bih molio da se ne mimoide reč, koju je maršal Vajat Erp dao.

— Suviše su nevolja ova dva zločinca donela gradu. Jedan ugledni građanin, mister Grifon, je pre nekoliko dana napustio kuću i sa svojom ženom otputovao...

— To sam ja hteo i da mu savetujem! — umeša se lekar.

— Tišina!

Sudija je tresnuo malim srebrnim čekićem o sto.

Zavladala je tišina.

U to Vajat Erp ustade i lagano se uputi vratima. Mek Šipvel naglo okrete glavu i kriknu:

— Maršale! Oči su mu gotovo is pale iz duplji. Maršale, vaša reč!

Erp zastade i lagano se okrete.

— Ja sam učinio šta sam mogao. Sudija je drugog mišljenja.

— Vi ga morate prisiliti! Vikao je osuđeni.

— Ne mogu da ga prisilim. On je činio svoju dužnost, a na moju reč se nije obazirao.

— Okrenuo se i pošao ka izlazu.

— Maršale!

Ovog puta ga je sudija pozvao. Vajat, koji je već stavio crni stetson, ponovo ga skide.

— Vaša milosti?

— Vi ste ih obojicu uhvatili. Na tome vam ova zemlja zahvaljuje. Ne mogu da zanemarim vašu reč. Samo sam pokušao da izvršim svoju dužnost. Mislim da vas neću povrediti ako sada budem sledeće objavio: ako vi sami, maršale, budete hteli ova dva zločinca da odvedete u Fort Vort, predložit ću poroti da se odluči za drugo rešenje.

Maršal ni trenutka nije razmišljao. Odmah je pristao.

Vajat Erp je odveo već sledećeg dana dvojicu prestupnika u daleki Fort Vort. Čovek iz Misurija ih je predao u poznati zatvor, kao što je to sudiji u Seminolu i obećao.

Kada su se teška vrata tamnice za osuđenici na doživotnu robiju zatvorila, niko nije pomislio da će oni ikada kročiti na tle Teksasa bez lanaca i okova.

Vajat je, stigavši u Seminol, dolazio iz Novog Meksika. Pratio je svog brata Morgana.

Vajat se i onako uputio u srednji Teksas. Nameravao je da se u toku jesenjih i zimskih meseci prihvati posla na nekom velikom teksaškom ranču, kao što je to ranijih godina već više puta činio. Ovde, u ovom kraju, naučio je mnogo stvari koje su ga načinile tako sposobnim i opasnim. Naročito, veštom baratanju koltom i lasom. U Teksasu su bili najbolji strelci. U zelenim prostranstvima prerije, kauboji nisu baš obraćali pažnju na vešto rukovanje oružjem. Vajat je razmišljao kako je do toga došlo. Jer, konačno, kauboji u Kanzasu, Koloradu, Vajomingu i Montani nisu bili drugi momci. Možda je tome bio uzrok pustoš, spržena zemlja, pa su teksaški kauboji imali mnogo manje promena i razonoda u životu od prerijskih kauboja na severu i zapadu. Teksaška zemlja bila je retko naseljena, gradove je delilo i po stotine milja. Zbog toga su tražili nešto čime bi se bavili. Za teksaške kauboje je to bila pucnjava. Ta veština je donosila mnoge nevolje i nesporazume, tako da Teksasane nije pratio baš najbolji glas u drugim državama. Njihova izdržljivost i tvrdoća su cenjeni, ali njihova naprasitost i brza desnica bile su ozloglašene.

Karl Kramer, rančer nemačkog porekla, sreo je čoveka iz Misurija u jednom hotelu u Dalasu i ponudio mu smesta posao nadzornika. Mesto

je upravo bilo slobodno, jer je poslednji nadzornik — Džim Slougeter, mesec dana ranije, prilikom jednog puškaranja u salunu, ustreljen.

— Goniča ovde ima dovoljno, ali dobrog nadzornika, njega morate tražiti lupom.

Vajat je s rančerom odjahao do malog gradića Meskuita, u čijoj se blizini nalazio „K” ranč.

Tako je trebalo da proteknu čoveku iz Misurija jesen i zima, da robijaš osuđen na doživotno sužanjstvo, nije opet skovao plan.

Podnevno sunce nemilosrdno je peklo dvorište omeđeno visokim zidom. Nije bilo ni jedne stope senke ni hlada. Usijana lopta bila je u zenitu. Grupa iz drugog bloka bila je za ručkom. Dva narednika povelu su svojih sedam zatvorenika u uzano dvorište. Još od ranog jutra ljudi su u jednoj od radionica pletli asure. Užasan posao na ovoj vrućini. Prašina ih je gušila. Nisu smeli da progovore ni reč. Osuđenike na doživotnu robiju su uvek držali zajedno. Metod, koji će pukovnik Turner gor-ko zažaliti. On je smatrao da se na taj način obezbeđuje bolji nadzor — udvostručena straža. A tu udvostručenu stražu, predstavljali su narednik Kolins i narednik Vilard. Obojica su bili krupni, snažni momci, koji bi mogli bez po muke da se ponesu sa pola tuceta normalnih ljudi.

Pri tom je još svaki od njih imao veliki vojni revolver i dugi korbač za goveda o opasaču. „Đavolji rep”, kako su osuđenici nazivali korbač,

bilo je u rukama ova dva snažna narednika posebno opasno oružje.

Narednik Vilard je češće koristio korbač. Rukovao je njime majstorski. Jednom je jednog kažnjenika, koji je u kamenolomu pokušao sebi da oduzme život, uspeo da korbačem zaustavi na ivici provalije.

Drugog je skoro do smrti pretukao „đavoljim repom”, kada je pokušao da na putu ka kamenolomu pobjegne.

Ralt Mek Neil je izdahnuo pod udarcima korbača svog čuvara. Smrskana mu je lobanja. Mek Neil je, naime, gotovo udavio rukama drugog čuvara.

Zatvorenici su apatično sedeli u dvorištu. Ležali su na zidu, naslonjeni, držeći ruke na glavi, kako bi se zaštitili od sunca.

Čet Šipvel je stajao naslonjen na zid. Njegovo pepeljivo krupno lice bilo je uzano i sada još tvrđe nego pre. Držao je stalno na oku ulaz u zgradu.

Mek je stajao desno, kod prostori-je za alat. Ni tamo nije bilo hlada. Lice mu je bilo sasvim upalo. Bora-vak u ovom paklu sasvim ga je slo-mio.

Bio je klonuo, uprkos svim ohrabrenjima i idejama koje mu je Čet iz noći u noć šaputao.

Bred Kolins, čovek sa licem doge, stajao je kraj vrata. Imao je na glavi izbleđeli stetson. Žvakao je davno ugašeni opušak svoje cigare. Vilard je stajao kraj njega. Iznenada Četov pogled sinu.

Narednik Vilard se odvojio od zida i načinio nekoliko koraka kroz dvorište. Onda se okrenuo i ušao u kuću.

Apatično, i sa stojičkim mirom, žvakao je Kolins i dalje svoj opušak.

Čet se približi kućici za alat. Kada je Mek podigao pogled, video je sjaj u bratovljevim očima. Ukočenih udova se uputio dalje ka spoljnom zidu. Čet je spuštenih kapaka posmatrao svaki bratovljev pokret. Onda neprimetno skrete pogled prema naredniku Kolinsu. Sada je, dakle, bilo onako, kako je bezbroj noći planirao. Opasni Vilar nije bio u dvorištu, a Kolins je stajao na vratima radionice.

Mek je stao uz zid. Stari čuvarev revolver nije imao dovoljan doomet. A on, Čet, treba da pređe jedva trećinu dvorišta. U svakom slučaju, bio je brži od trapavog Kolinsa. Revolver će postati opasan tek kad narednik dođe na polovinu dvorišta. Sve je to, do u detalje, izračunao ubica sudije iz Seminola. Satima, noćima je računao. Ovde je sve zavisilo od jednog jedinog čoveka — a to je bio on. Mora u pravom trenutku da startuje i skoči.

Mek je stajao kako treba. Čet je dva puta proveravao mesto. Stajao je tačno tamo, gde je jedan od gornjih kamenova ograde bio izvaljen, kamen ne veći od pola metra. Ali za iskusnog artistu svaki pedelj je bio važan. Mek je dobro stajao. To je bilo jasno.

Levo od Četa stajao je ornac Sati, naslonjen na zid ostave za alat. Bio je visok, mršav. Navodno je u Ostinu udavio neku ženu. Nešto dalje, nedaleko od radionice, stajao je Džek Fliger. On je bio najgori zločinac koji je doveden u Fort Vort. Niko nije mogao da shvati da je prošao na sudu sa doživotnom robi-

jom. Imao je na savesti više nego ostala šestorica robijaša iz grupe zajedno.

Ali ni jedan jedini slučaj nije mogao da bude potpuno dokazan. I da nije u sudnici nasnuo na sudiju nožem i teško ga ranio, verovatno uopšte ne bi dospeo na robiju.

Nedaleko od čuvara sedeo je Gil Ohtens i mrmljao nešto sebi u bradu. Imao je na savesti nekoliko prepada na poštanske kočije i ranjavanja jednog kočijaša.

Kraj poprečnog zida ležao je stari O'Rok na zemlji. Imao je na grbači preko šezdeset godina. Moglo bi se mirno duše tvrditi da je više od polovine veka proveo u zatvoru. Pre godinu dana je u Vičita Talsu ustrelio šerifa. Ta stvar nije baš do kraja rasvetljena, jer ni kod šerifa nisu bila čista posla.

Tako je O'Rok dobio doživotnu robiju. Na suđenju je to mirno i ravnodušno primio.

Poslednji u grupi je bio Šarl Patmatu, mlad momak, koji je pre pet godina došao iz Francuske u Sjedinjene države. U Dalasu se zaposlio kod jednog kovača. Lepa ćerka njegovog gazde došla mu je glave. Bio je u nju slepo zaljubljen, a ona je pak volela trgovca konjima Džima Larensa, oženjenog čoveka. Patmatu ih je iznenadio noću u jednoj šupi i pucao na njih.

Larens se izvukao nepovređen, a ćerka kovača je umrla nedelju dana kasnije.

Tako je mladi, devetnaestogodišnji Francuz prokockao svoj život.

Sudija, koji mu je sudio, mislio je da mu se moraju uzeti u obzir neke olakšavajuće okolnosti i da treba bi-

ti milostiv prema mladiću. Poslao ga je u Fort Vort.

Eto to je bila grupa osuđenika na doživotnu robiju. Horda poludivljih ljudi. Mala grupa odbačenih, izgubljenih, prezrenih.

Sedam ljudi, koje je ljudsko društvo odbacilo, jer su se oglušili o zakon.

Svi su znali šta ih čeka. Pa ipak, ni jedan od njih nije imao jasnu predstavu o kazni koja im predstoji.

Stešnjeni u uzanu ćeliju, još užu radionicu, oskudno hranjeni, bez dovoljne vode, životarili su i provodili dane bez nade.

Samo jednog nada nije napuštala. Ubicu sudije, Četa Šipvela, najtvrdog, najopasnijeg među njima. Njegov plan za bekstvo je bio brižljivo skrovan.

Osloniće se na svog brata i dokopati slobode. Možda će mu uspeti da izvuče i Meka. Najvažnije je bilo da je brat u to bar morao da veruje. Mek nije znao šta se kuva u Četovoj glavi. Verovao je svom bratu. Imao je u njega neograničeno poverenje.

Čet nije razmišljao o tome da je Mek još poslednje noći pred suđenjem tražio da maršal dođe u ćeliju da bi ga ponovo molio za brata. Da nije propustio da traži milost za svog brata.

To je hladnokrvni, sebični zločinac odavno zaboravio. Mislio je samo na sebe. A sad je kućnuo čas. Taj toliko željeni, sanjani čas!

Prošle su samo dve sekunde od kako je narednik Vilard zamaskao u kuću. Sve je u dvorištu bilo mirno

i kao umrlo. Nebo je bilo plavo i bez oblaka. Četvrtasti komad neba, koji su mogli da vide. Užasna žega i jara kao da je odagnala svaku miasu.

Čet je morao da dejstvuje. Svakog trenutka moglo bi se nešto dogoditi, što bi sve promenilo. Samo jedna, majušna sitnica mogla je sve da pokvari.

Ne, nije to bio strah da će se Vilard vratiti u dvorište. Dovoljno je bilo i da se Kolins pomeri, promeni mesto.

Ili Fliger, taj neuračunljivi lupež, mogao je da izvede neku od svojih podmuklih šala, pa da skrene na sebe pažnju čuvara.

Trebalo je imati nerve, pa stajati tu, u stoičkom miru, da niko ništa ne primeti.

Pre svega ne Fliger. Za to je trebalo imati čelične živce. Nerve kakve je imao Čet Šipvel.

Bilo je neshvatljivo kako je uspeo da ih sačuva, uprkos naporima u kamenolomu i ludog rada u usijanoj radionici asura, oskudnim obrocima i žarkom suncu.

Delovaće, i to odmah!

Naravno, u tom trenutku nije ni slutio da će njegovo bekstvo dva čoveka platiti životom.

Nepримetno, kao planinska puma, Čet je napeo mišiće. Onda se dogodio. Odlepio se od zida i grabio krupnim koracima napred.

Kolins, koji je bio utonuo u dremež, naslonjen na vreo zid, razrogačenih očiju, posmatrao je čoveka koji u ogromnim skokovima nalik na divlju zver šprintuje ka zidu.

Nije se baš sve odigralo tako glatko kako je to robijaš Čet Šipvel zamislio.

Fliger je bio čovek koji brzo, mu-njevito reaguje. Gotovo istog trenu je potrčao, i pokušao svom sapatniku da preseče put. Čet ga je prime-tio i svom snagom pogodio u okretu pesnicom po sred lica i oborio u prašinu.

To kao da je razbudilo čuvara. Konačno, bio je bolje hranjen i imao je bolje nerve od robijaša.

Ustremio se napred.

Ali, kada je stigao do polovine dvorišta, poletela je na njega crna senka. Fantom crnac Sati. Bacio se tačno prema čuvaru. Sudarili su se da je sve pršalo.

Klečeći na zemlji Kolins je izvu-kao revolver iz futrole i pucao.

Pogođen s tri metka, mršavi cr-nac klonu kao lutka od krpe. Nije pustio ni glasa.

U to se kraj zida odigravala uža-sna scena.

Zadivljeni ljudi u dvorištu su po-smatrali kako čovek skače kao pu-ma na ramena svog brata, odskoče kao lopta i kako uspeva da se doče-pa iviče ograde.

Nebesa! Ala je to bilo visoko.

Mek je smesta reagovao. Vinuo se uvežbanim pokretima i uhvatio za noge svog brata. Odjeknuli su puc-nji.

Mek izgubi živce i okrete se.

— Napred! — povika Čet.

Ali Mek samo načini neodređen pokret.

U to se oglasi veliki čuvarrev re-volver. Mek kriknu prodorno, pusti bratovljeve noge i pade na zemlju.

Čet u ubistvenom saltu prelete na drugu stranu zida. Uspelo mu je da skoči sa tako velike visine, neozle-đen i dokopa se čvrstog tla.

Nebrojeno puta su ranije izvodili ovakve skokove na drvenim podovi-ma cinkuskih bina na istoku.

Mek je zakazao. Prostreljenog vra-ta ležao je u dvorištu robijašnice.

Za to vreme je begunac u divljem trku grabio prema koralu, koji je iz dana u dan posmatrao, idući ka ka-menolomu.

Nalazio se nekih dve stotine jardi od zida Fort Vorta. Čet Šipvel je trčao da spase život. Nikada ga no-ge nisu tako brzo nosile.

Vežbe, koje je noću u ćeliji izvo-dio, izgleda da su se isplatile. Dok su ostali spavali, održavao je telo u formi. Bio je kod koralu, kada je u Fortu odjeknulo alarmno zvono. Teško je disao, dok je preskakao ogradu i trčao ka jednom riđanu.

U to čovek u kuli ispali prvi me-tak. Trideset jardi od ograde koralu uskovitlala se prašina.

Čet je dejstvovao kao mahnit. Vi-nuo se na konja, zario prste u gri-vu i stegnuo noge oko konjskog te-la, pa poterao životinju prema sup-rotnoj strani koralu.

Kas Denkis, stari kauboj, koji je upravo tog trenutka izašao iz šupe, video je kako riđan preleće ogradu.

Kas je zastao samo sekund, onda je istrgao kolt i otkočio ga, kratika nišanio i povukao obarač.

Ali sreća je bila na begunčevoj strani. Uspeo je da izmakne na više od petnaest jardi od kauboja.

Stari Denkis steže usne i potrča za jahačem i ispali još pet metaka.

Ali je riđan grabio kao divlji. Tle se gotovo gubilo pod njegovim brzim nogama.

Čet Šipvel je umakao.

Kuda se uputio iz Fort Vorta nikada se nije saznalo. Verovatno se uputio na sever i krio u indijanskom području. Svaki šerif u Teksasu imao je njegovu poternicu, obešenu na vidnom mestu u kancelariji. Vojnici su tragali za odbeglim robijašem — ali sve bez uspeha.

Čet Šipvel je iščezao. Bekstvo iz ozloglašene robijašnice Fort Vort mu je uspelo.

Odsedeo je u zatvoru godinu i tri meseca.

Bio je kraj decembra. Preko mosta na Arkanzasu jahao je čovek prema centru Dodž Sitijsa.

Bio je srednje visine, sivih očiju i krupnog lica. Donja polovina lica bila mu je pokrivena velikom, čekinjastom bradom.

Nosio je šešir širokog oboda, izbleđelo siv, plavu maramu, smeđi kaput i sive pantalone, kao i teksaške čizme visokih sara.

Konj pod njim je bio krupan belac, a po hodu bi se reklo da je prevalio veliki i naporan put.

Jahač je bio Čet Šipvel. Čekao je mesecima da mu poraste brada i da tako onemogućí nekog da ga prepozna.

Još u Fortu je smislio kuda će ići kada se dokopa slobode.

U Dodž Siti. Još u ono vreme se nije uopšte kolebao.

Hoće da se osveti. Osveti za sve. Za dane provedene na robiji, za Mekovu smrt. I za to je hteo da se sveti. O svemu je dugo i temeljno razmišljao.

Po ovako ledenom decembarskom danu sigurno Vajat Erp sedi uz peć u svojoj kancelariji. Isto kao što je do u detalje smislio bekstvo, maštao je i o ovom susretu. Zamisljao ga, video već.

Jahaće ispred kancelarije i stupiti na trem pognute glave. Da, tako će učiniti. Onda će morati desnom nogom da gurne vrata i već da ima kolt, spreman u ruci.

Nije smeo da pruži šansu brzoručkom Vajatu Erpu.

Šipvel je znao Dodž. Bio je tu pre nekoliko godina, ali samo kratko. Od tada se mnogo što šta izmenilo u gradu. Sada je bio mnogo veći. U Bridž ulici, koju su još zvali drugom avenijom, odmah je desno od ugla video zatvor. A odmah do njega maršalsku kancelariju. Zaustavio se preko puta kancelarije. Oči su mu svetlucale, uzane i preteće. Lagano, bez žurbe, kliznuo je iz sedla. Na ulici nije bilo žive duše.

Ledeni vetar je duvao sa Arkanzasa i zavijao neprijatno oko kuće.

Čet Šipvel podiže jaku na kaputu. Bilo mu je hladno. Levicom je dodirivao revolver i odveo konja do prečke. Prebacio je uzde samo labavo.

I to je bio deo njegovog plana.

Da, Čet Šipvel je opet skovao plan. Kao i uvek do sada u životu.

No, ovog puta je bio sam. Prema tome, ništa ne može da zakaze. Pošao je uz stepenice. Ulaz u maršalsku kancelariju nalazio se na uglu, u glavnoj ulici. Ulica Bridž je još uvek bila tiha i pusta.

U glavnoj ulici kotrljala su se jedna kola s amnjevima prema istoku. Odjekivali su pokliči kočijaša.

Koso, s druge strane ulice, dve kuće dalje, nalazio se „Long Brenč” salun. U ove rane prepodnevne sate bilo je još mirno.

Šipvel steže zube, zavuče vrat u jaku i nastavi dalje. Vrata su se nalazila na nekih sedam jardi od nje ga. Bandit je spokojno odmeravao odstojanje. Otkopčao je kaput i stegao levicom dršku kolta.

Provirio je krišom, ispod oka, kroz prozor u polumračnu prostoriju i ugledao samo obrise krupnog, plećatog čoveka kako sedi iza pisaćeg stola.

Bandit oseti hladnu jezu. Bio je već kraj vrata, pa je onda učinio pokret kao da hoće da nastavi put. Međutim, naglo se okrenuo i grubo odgurnuo vrata nogom. Veliki revolver je držao u levisi.

Čovek za pisaćim stolom podiže glavu. Imao je puno, okruglo lice i svetle oči.

To nije bio Vajat Erp, već njegov prvi pomoćnik Viliam Bat Masterson. Šipvel ga je gledao kao utvaru. Masterson pogleda oružje.

— Baš čudan način predavanja oružja.

Šipvel proguta pljuvačku. Kolt mu lagano kliznu na dole.

— Okačite opasač na ekser. Kako se zovete?

— Ja ... Fliger. Da, Fliger, jedva — procedi bandit.

Teškim koracima prišao je zidu i otkao opasač, i obesio ga o kuku.

Onda se odgega bez reči. Zbunjen, stajao je na tremu i posmatrao oko sebe.

Na sredini je stajao mali bunar sa nastrešnicom, na čijoj gornjoj ivici je bila pričvršćena tabla.

Šipvel siđe s trema. Zastao je kod bunara i pogledao tablu.

„Nošenje vatrenog oružja strogo zabranjeno!”

Vajat Erp, maršal

Dakle, nošenje oružja je strogo zabranjeno! Pisalo je tu jasno, krupno i upadljivo.

Ovde je vladao, veliki Vajat Erp. U njegovom gradu nije smelo da se nosi vatreno oružje.

Šipvel nije pomišljao na to da mu je baš ova zabrana pre nekoliko minuta spasla život.

Jer, način na koji je ušao u maršalsku kancelariju, primenjivao je veći broj trapera i kauboja. Hiteli su da se našale sa čovekom u kancelariji. Da nije bilo toga, doživeo bi bandit, sa, na izgled veoma dobroćudnim, Batom Mastersonom, veliko iznenađenje.

Čet je posmatrao „Long Brenč” salun.

Jedna kola visokih točkova sa krovom stajala su pred salunom, a konj je bio vezan za prečku. Zatim je skrenuo pogled prema „Ledi Gej” salunu, iz koga je upravo izlazila neka žena. Hitala je preko ulice. Kada je prolazila pored bunara, podigla je pogled. Šipvel primeti da joj je lice blede, a oči neispavane, umor-

ne. Žena iščeže ka produžetku Bridž ulice.

Udahnuo je duboko vazduh i uputio se u „Long Brenč” salun.

Tada je vlasnik Čalk Beson već postavio staklena vrata.

Šipvel ih otvori i obazre se po dugom, prostranom lokalu.

Dakle, to je bio taj čuveni „Long Brenč” salun. Prvi put, kada je dolazio u Dodž Siti, Čet je želeo da uđe u taj salun, no nije stigao, jer se voz veoma kratko zadržavao.

Desno se nalazio dugi šank, a iznad njega veliko ogledalo ukrašeno crtežom dugonogog bikla.

Kafedžija je nosio šareni prsluk i crnu somotsku kravatu.

Sa izrazom dosade, stajao je naslonjen na police s pićem i posmatrao pridošlicu.

U dnu lokala sedela su dva gosta i igrala ćutike poker.

Šipvel je zastao i zagledao se u tablu levo od šanka na kojoj je pisalo:

„Ako se posvađate sa kafedžijom, molim vas ne pucajte u ogledalo. Ono je najveće i najskuplje u gradu!”

Ubica se nasloni na ivicu šanka.

— Jedan viski — promrsio je.

Čalk Beson uze flašu s police i napuni čašu do polovine. Bandit je prihvati, pa se okrete i zagleda u sto presvučen zelenom čojom, koja je na jednom mestu bila naročito uglačana. Na mestu sa koga se najbolje video prozor i ulaz u lokal. Neki čudan osećaj ispunio mu je grudi. Mislilo je na to da je ovde Dok Holidej kao kod kuće. Na celom zapadu se priča o tome da je prirastao za sto prema ulazu.

Dok Holidej!

Grom i pakao! Na njega razbojnik uopšte nije pomišljao.

Taj pakleni kockar uvek uleće u vatru s maršalom.

Šipvel se okrete, baci novac na šank i izađe bez pozdrava.

Postao mu je odjednom nepodnošljivo tesan taj „Long Brenč” salun. Otišao je po svog konja i uputio se u prvu aveniju. Vezao ga je na uglu ispred malog hotela, četrdeset jardi od ugla glavne ulice. Onda se uputio u „Alhambra” salun. Seo je za sto kod prozora i posmatrao ulicu, odakle je imao odličan pogled na maršalsku kancelariju. Jednom mora da dođe.

Ono što je bandita Šipvela mučilo, bila je činjenica da mu je prvi plan propao, pa mora da skuje nov. Nije imao mnogo vremena za stvaranje plana. Prvi put u životu!

Ipak, nešto je smislio.

Maršal mora, kad-tad, u toku dana da prođe ovom ulicom. Sigurno je da neće ići sredinom, nego pločnikom.

Gotovo ceo čas sedeo je ubica sa punom čašom pića ispred sebe, ne ispuštajući iz vida maršalsku kancelariju.

Iznenada se trže.

Iz Bridž ulice je nailazio visok, crnomanjast čovek u crnom odelu.

Crni šešir mu je bio duboko navučen na čelo. Imao je belu košulju i crnu somotsku mašnu. Pošto je hodao brzo kaput mu se otvorio i na levoj strani grudi zasijala je srebrna zvezda.

Vajat Erp! Da, to je bio on. Njegova visoka prilika, njegov brzi hod,

njegovo uspravno držanje. Čak i pokret, kojim je otvarao vrata, učinio se razbojniku poznat.

Poručio je još jedan viski.

— Odmah, svakako — reče kafedžija i napuni mu čašu.

— Odmah ću da platim — promrsi Šipvel kroz zube i baci novčić.

Kafedžija strpa novac u džep. Pošto u salunu nije bilo nikog, izašao je u pomoćnu prostoriju.

Šipvelu je to veoma odgovaralo. Sada je bio sam. Zidni sat je snažno otkucavao. Dva udarca su još dugo odjekivala prostorijom. Šipvel je goreo od uzbuđenja. Užarena pogleda fiksirao je maršalsku kancelariju.

Kada li će ponovo izaći? Kuda će se uputiti? Možda će satima ostati u kancelariji? Konačno, bio je šef.

No razbojnikovo strpljenje nije dugo mučeno.

Preko se otvoriše vrata. Šipvelu zastade dah. Nesvesno je sagnuo glavu, ali mu je pogled ostao prikovan za čoveka na drugoj strani ulice. U glavi mu je dobovalo.

Maršal je išao pravo prema njemu. Bar tako mu se učinilo.

Nebesa! Ubica stavi ruku na usta. Zar ga je već prepoznao?

No, čovek sa zvezdom je skrenuo u sporednu ulicu i ušao u berbernicu.

Da li će se samo obrijati ili i šišati?

Te misli su mučile Šipvela. Gotovo je priljubio lice uz prozor.

Minuti su prolazili.

Nebo nad glavnom ulicom bilo je sivo i oblačno.

Ispred velike trgovine stari čovek je sklanjao s puta drveni sanduk, koji je verovatno pao s nekih kola. Pločnikom su hodala dva dečaka sa torbama pod pazuhom. Jedan je glasno zviždukao, a drugi trljao nos.

Četa su oči već zabile. Prošlo je četvrt sata. Tada se lupež trže. Na berbernicu su se otvorila vrata. Šipvel više nije gledao u tom pravcu. Odmah je ustao i napustio lokal.

Kada se našao na vratima uverio se da je to čovek sa zvezdom — Vajnat Erp. Okrenuo je leđa i upravo prolazio kraj drugog prozora berbernice. Visok, plećat, uzanih bedara.

Bandit izvuče iz džepa „Deringer“ i odmah opali.

Uspeo je još da vidi kako maršal pada ničice, a onda se izgubio u bočnoj uličici. Bez žurbe je uzjahao konja, i prošao pored škole i napustio grad prema severu.

Pred berbernicom u glavnoj ulici ležao je čovek, lica zarivenog u prašinu. Nepomično i nemo. Ubica iz zasede je umakao. Uspeo je još jednom da umakne. Niko kasnije nije mogao da shvati.

Bat Masterson je četvrt sata ranije napustio kancelariju kroz sporedan ulaz. Bil Tilgram je bio dole

u Lokast ulici, kod lovaca na bivo-
le i brinuo je za to da ne prave ve-
liku gužvu u gradu. Nije od galame,
koju su lovci dizali, uopšte čuo pu-
canj.

Ni Masterson ga nije mogao čuti.
Bio je na Arkanzasu kod radnika,
koji su na istočnoj obali postavljali
nove ograde na koralima.

Pa ipak, za ceo grad je to bila
zagonetka, kako je ubica mogao da
neopaženo umakne.

Čet Šipvel je jahao prema severu.
Na licu mu se ogledao trijumf. Ko-
načno ga je uništio. Osvetio se, os-
vetio svog brata Meka.

Sada je mogao da odahne. Dodu-
še, nije pobedio svog protivnika u
otvorenoj, časnoj, muškoj borbi, ali
šta je za to mario čovek koji je po-
begao iz zatvora, čovek osuđen na
doživotnu robiju.

Samo je žalio što je opasač i re-
volver morao da ostavi.

Kada je posle nekoliko sati utvr-
dio da ga niko ne sledi, skrenuo je
prema severozapadu, a kasnije, ošt-
ro prema zapadu.

Jahao je u Kolorado.

Sada, kada je ostvario nameru,
odjednom se osetio izgubljenim.

Kuda sad?

Prvo je morao da se skriva i do-

nekle izmeni izgled. Najzad, kafe-
džija i Masterson su ga videli.

Odsekao je makazama čekinjastu
bradu, a kasnije se u jednom malom
gradu i obrijao. Kada je napustio
berbernicu, više ga nije mogao pre-
poznati ni Masterson ni kafedžija.

No, sada je opet imao lice odbeg-
log zločinca Četa Šipvela.

A to nipošto nije bilo bezopasno.

U Koloradu se osećao već sigur-
nijim, jer poternice nisu prelazile
granicu planinskih država. Obično
nisu.

Da je odjahao na sever u Vajo-
ming ili čak Montanu, mogao je
možda da izbegne sudbinu. Ali on
se držao pravca na zapad i jahao
prema oblasti Vajt Rivera.

Piramid je bio mali planinski
grad zavejan snegom, na strmim šu-
movitim obroncima i podsećao na
lastavičije gnezdo. Piramid, to je bi-
la ne mnogo široka glavna ulica i
nekoliko sporednih.

Jahač je zastao pred malim ba-
rom, kliznuo iz sedla i, drhteći od
zime, stupio u krčmu koja je vonja-
la na dim i smolu.

Sedokosi kafedžija mu donese vis-
ki. Nagnuo je čašu, ali je ispljunuo
već prvi gutljaj.

— Hej, čoveče, šta je ovo? Viski?
To je petrolej i otrov za pacove!

Doturi nešto bolje, inače ću te potprašiti.

Kafedžija se okrete i htjede da uđe u pomoćnu prostoriju.

U to je čuo dobro poznati metalni zvuk, od koga ga podiže jeza.

Čovek za šankom držao je u levoj ruci „Deringer“.

Vlasnik bara pogleda oružje a zatim hladne, sive strančeve oči.

— Ja... ja nemam novaca, mister. Mi smo prokleta siromašni ljudi, treba da znate. Ko ne radi s drvotom, taj je ovde propao.

Banditovo lice se razvuče u širok, ni malo prijatan osmeh. Ponovo je ukočio revolver i vratio ga u džep.

— Ko hoće tvoj novac, stari. Hteo sam samo da te blago upozorim da mi ne donosiš ovako neko đubre.

Kafedžija klimnu glavom, a Šipvel upita podozrivo:

— Šta si hteo tamo u drugoj prostoriji? Zar ovde nemaš neku pristojnu kapljicu? Ličiš mi inače na sasvim dobru ispičuturu?

Starac jedva promuća:

— Ovde imam samo dobru rakiju, ali ne viski.

— U redu, na sunce s tom rakijom, burazeru.

Čet ispi dve čašice pa se nagnu nad šank.

— Turobno mesto, vaš grad.

Stari kafedžija samo diže rame na, pa ih rezignirano spusti. Mehanički je uzeo da obriše nekoliko čaša.

Šipvel je piljio u rakiju i razmišljao o problemu koji ga je već danima mučio.

Neće imati uskoro ni prebijene pare. I to vrlo uskoro. A creva su mu krčala od gladi. Očekivao je da će mu novac istrajati do nekog većeg grada. Već ovde je bio gotov. Konačno, morao bi da kupi novi kolt, opasač, toplije odelo, municiju i hranu. A za sve to bio je potreban novac.

Najgore od svega bila je hladnoća.

Dole u Kansasu se još moglo proći sa teksaškim odelom. No, ovde gore, u planinama, baš nikako.

Šipvel kratko osmotri ulicu. Odmah napred, na prvom uglu na levoj strani, nalazila se zgrada banke. Ali, da li je u njoj bilo para?

Nekoliko dolara, koje su ljudi uštedeli preko zime je sigurno potrošeno.

Kako li stoji stvar s drvima? Prokletstvo! bandit opsova kroz zube. Nije imao pojma o prilikama u planinama. Došao je iz teksaške ravnice.

Na neki način je ipak morao da iščeprka kada ti rančeri s drvima, ili kako se već bogataši ovde zovu, stavljaju novac u banku.

A to nikako nije bila sitnica. Sigurno su ljudi u ovom malom planinskom gradu bili oprezni. Od starog kafedžije nije mogao ništa da sazna.

Kada je bandit napustio bar bio je siromašniji od najsiromašnijeg čoveka u gradu.

Nije imao više ni crkavice. Radije bi tresnuo matorog kafedžiju preko glave, nego što mu je dao poslednji groš. Ali čemu bi to koristilo? Morao bi opet da beži, a sam vrug zna kada bi naišao na sledeći grad. Celu noć proveo je u sedlu. Juče je još uspeo da nađe napuštenu kolibu u kojoj je mogao da spava.

Stojeći tako na uzanom tremu, zagledan u blještavo beli sneg, razmišljao je na nedelje provedene u bekstvu od Fort Vorta.

Bio je pobeo u Oklahomu. Još dok se nalazio na indijanskom području, napao je jedna kola s arnjevima, onesvestio vozača i opljačkao ga. Tako se dokopao opasača, sedla i drugih potrebnih stvari.

U Lotonu je hladnokrvno, usred bela dana, sa vezanom maramom preko lica i uperenim koltom, opljačkao banku. Prišao je praznom šalteru, blagajnika tresnuo po sred lica pesnicom i uzeo ono što se nalazilo ispod šaltera, u fijoci. Nije bilo baš mnogo. Tačno sto dvadeset dolara.

Srećno je umakao iz Lotona, jer je odmah posle napada na banku u neposrednoj blizini potpalio jedan ambar.

Ljudi su se razleteli da ugase vatru. U gradu, najvećim delom sagra-

đenom od drveta, nije se smelo dozvoliti da se vatra širi. Pustiti da dalje gori, da bi se palikuća gonio. Vatra bi lako mogla da se proširi na sledeću, najbližu kuću, ugrozi celu stranu ulice, ako ne i ceo grad, što se nije retko događalo.

Usred indijanske zemlje, kroz koju je prolazio, bez straha i zazora, jedne večeri je sreo indijanskog izviđača, koga je onesvestio i opljačkao.

Tačan put bandita od Fort Vorta do Dodž Sitijsa niko kasnije nije mogao precizno da utvrdi. U svakom slučaju, bilo je izvesno, da je prošao kroz mnoga mesta u Oklahomi, ostavljajući za sobom krvavi trag.

To da je uspeo usred Dodž Sitijsa da ustreliti čuvara zakona i neopaženo umakne, bilo je prosto neshvatljivo.

Nigde drugo, nego baš u Dodž Sitijsu!

Sada je stajao ovde gore u planinama, na visini od nekoliko hiljada stopa, na ulazu u mali, zavejani grad i piljio u sneg.

Preko je bila banka. Bandit je gutao pljuvačku. Glad ga je mučila. Nekoliko kuća dalje, uz ulicu, bio je hotel. Izbleдела tabla visila je nahoereno. Šipvel se nosio misljiu da tamno odsedne.

Ali, kako je izgledao? Pogledao je svoje otrcano, tanko odelo.

Nemoguće! Tako se ne može stu-

piti ni u koji hotel i tražiti kredit. Morao je da nabavi novo odelo. I nešto za hranu. Pokajao se gorko što je dojahao ovamo, u planine.

Zašto nije otišao u Novi Meksiko, u Arizonu? Tamo je bar bilo toplo.

Preko se nalazila banka. Mala, masivna kuća, izgrađena od teških trupaca. Na krovu je sneg bio visok gotovo pola jarde.

U to jedan čovek izađe iz banke. Bio je nizak i pogrbljen. Nosio je stari krzneni kaput, visoke čizme a preko desnog ramena veliku sekiru.

Siromašni ljudi. Dobro mu je ka-fedžija rekao.

Sišao je s trema i stupio na ulicu. Poveo je konja i krenuo ka hotelu, iza koga je ugledao fasadu većeg saluna: četiri prozora, široka vrata, lepa nastrešnica i novi trem.

Miris jela mu ispuni nozdrve. Male kuće oko saluna kao da su bile usađene u blještavu belinu snega. Iz odžaka se dim dizao pravo gore put ledeno plavog neba nad Koloradom.

Šipvel ponovo pogleda u pravcu banke. Mali, prljavi prozori kao da su mu prkosili. Okrenuo je glavu i posmatrao veliki salon, iz koga je dopirala žućkasta svetlost.

Odlučno je zastao kod prečke i vezao konja.

Još tu, na ovom mestu, mogao je da umakne sudbini da je odjahao dalje. Ali kao vučen nekom magičnom silom pošao je u — propast.

Popeo se uz nekoliko snegom pokrivenih stepenika i prišao vratima. U trenutku kada je hteo da ih otvori, neko je to učinio iznutra. Šipvel se gotovo sudario sa visokim, vitkim čovekom u crnom odelu, beloj košulji s riševima, i crvenom somotskom kravatom.

Nesvesno bandit je puljio u to lice, jer ga je nešto u očima i pogledu nepoznatog dražilo. Čovek je imao uzano lepo lice blede, preplanulo, a brkove brižljivo negovane. Ali, najupadljivije na njemu bile su ipak oči. Svetilele su nekim ledeno plavim sjajem, kao nebo nad planinama i bile veoma prodorne. Elastičnim, gipkim koracima je prešao preko trema, a kada se razbojnik okrenuo za njim, bio je već na ulici. Prešao je na drugu stranu i ušao u zgradu pošte, koja se nalazila tačno preko puta saluna.

Šipvel protrlja bradu i okrete se. Vrata su bila otvorena. Mogao je da odustane, da ode.

Ali ga ništa na ovom svetu nije moglo da odvрати da se ne ogreje. Miris pečenog mesa posebno ga je mamio.

Gotovo nesvesno je skinuo šešir, stupivši u „lepo uređen, čist lokal. Polukružni šank, novi stolovi ukrašeni slikama planinskih životinja i Indijanaca sa bogatim ukrasima od perja.

Pod je bio čist, izriban. Iznad šan-

ka i u dva ugla svetlele su velike lampe.

Odmah levo kraj vrata nalazila se velika peć, uz koji su sedela tri čoveka i igrala karte.

Šipvelu je pljuvačka udarala na usta. Miris pečenja činio ga je nemirnim. Odjednom se tngnuo, pribrao i odlučnim korakom prišao šanku.

— Da li su moji ljudi već dolazili ovamo? — upitao je mršavog čoveka iza šanka.

Ovaj nabra obrve.

— Ko su vaši ljudi?

Šipvel se nasmeja.

— Ah da, to vam moram objasniti. Mi smo grupa drvoseča. Grupa od šesnaest ljudi. Trebalo je ovih dana da se sastanemo u vašem salunu.

Kafedžija je odmah bio znatno ljubazniji.

— Ne mister, momci još nisu naišli. Ali sigurno će još stići...

— Nadam se da hoće!

Šipvel se nasmeja, i zakači šešir na ikuku.

— U međuvremenu ću nešto popjesti, mister. Biftok veličine bročanika na vašem zidnom satu.

Sada se i kafedžija nasmeja.

— Biće odmah spremljen, gazda. Hoćete li u međuvremenu nešto da popijete?

Čet potvrdi.

— Pa, jasno. Donesite mi flašu na sto.

Vođe grupe drvoseča su uvek ljubazno dočekivane. Oni su, naime, bili ti, koji su određivali gde će momci piti viski i gde će boraviti u dugim zimskim večerima.

Čet je ovaj plan skovao bez dugog razmišljanja. Očajanje ga je na to prinudilo.

Izgleda da je to bio dobar plan. Dobro je jeo. Tako se najeo da ga je stomak zaboleo.

Upravo je nasuo treću čašu viskija i poručio kod ljubaznog kafedžije jednu svetlu cigaru. Onda je bacio pogled na ljude kraj peći, još uvek udubljene u igru. Podigao se sa stolice i prišao im.

— Može li stari crv da vam se pridruži? — upitao je vedro.

Ljudi se nasmejaše i privukoše mu stolicu.

Bez jednog jedinog dolara u džepu seo je odbegli robijaš za kockarski sto.

— Stavljam pet dolara! rekao je kada je nova runda počela.

Ljudi su ga zbunjeno pogledali, ali su prihvatili visinu uloga. Istini za volju, izgledalo im je vraški mnogo, ali s druge strane nisu hteli da se osramote pred vođom grupe drvoseča.

Čet je dobio. Gurnuli su pred njega petnaest dolara. Da on svoj ulog

uopšte nije stavio na sto, nikom nije palo u oči. Igra je nastavljena. Bandit je dobijao. Posle četvrte runde je izgubio jednu, a onda ponovo dobijao.

Sat kasnije pred ubicom sudije, odbeglim robijašem Četom Šipvelom, stajale su dve visoke kule od novčanica.

Nije primetio da čovek, koga je pre kratkog vremena sreo na vratima, ponovo došao u salun i smestio se za susedni sto.

Bio je u svom elementu. Igrao je — igrao falš. Međutim, tako je spretno varao da to njegova tri partnera nisu primetila. S vremena na vreme je i gubio, koliko da ne odustanu! Iznenada se obrati suigračima:

— Moj konj je napolju, džentlmeni. Moram da ga smestim negde. Onda vam opet stojim na raspolaganju.

Platio je račun, ustao bez pristanaka svojih partnera i napustio lokal.

Kada se sat kasnije vratio u salun, izgled mu se iz osnova promenio. Nosio je krznenu kaput i nove čizme, pantalone od punije tkanine i plavožutu kockastu košulju, kao pravi drvoseča. Za novi šešir nije imao više novaca. To je nameravao da zaradi na kocki. Nažalost, sto za kojim se kockao bio je prazan. Trojica partnera, koje je očerupao, bili su iščezli.

Samo je jedan jedini čovek sedeo

u lokalu, onaj s kojim se gotovo sudario na vratima. Šipvel priđe šanku nasloni se na njega desnim laktom i počeo da posmatra profil čoveka koji se ogledao na prozoru. Nepoznati je sedeo mirno za stolom i posmatrao dva reda karata, koje su ležale pred njim.

Iznenada okrete nekoliko karata. Ubica je pomislio: zanesenjak.

Prišao je stolu.

— Helo, mister!

Stranac ne podiže pogled.

— Helo, rekao sam! — promrsi bandit.

Stranac kao da ga nije čuo.

— Slušajte, mister, ja sam malo pre čuo kako ste razgovarali s kafedžijom. Dakle, niste ni gluvi ni nemi.

— To nisam srećom — uzvratil stranac.

— Zbog čega mi onda niste odgovorili?

— Zbog toga što nemam razloga da vam odgovorim.

— Tako — ujede se Šipvel za usnu.

Prokletstvo, taj momak ima sigurno novca.

— A ja sam imao nameru da vam predložim partiju karata!

Zvučalo je veoma nametljivo, tako da se stranac nasmeja.

Nije to više bio onaj stari Čet Šipvel, čovek koji je stajao kraj kockarskog stola. Ne više čovek koji je dole u Lamesi mogao da čita

tuđe misli, da ih oseti iz pogleda. Meseci bekstva su ga otupeli, umanjili njegovu budnost i podozrivost. Možda je tome doprinela i nepodnošljiva studen poslednjih nedelja.

Da nije tako, sigurno bi se klonio čoveka kome je predložio partiju karata. Možda bi to sad još učinio da je čuo strančevo ime. Ovako, kako je mogao i da nasluti da se pred njim nalazi najopasniji strelac koga je stari Zapad ikada imao. Veliki kockar, bivši zubni lekar, Dok Holidej!

— Tako, hteli ste da mi predložite igru? — upita kockar dižući glavu. Pogledao je ubicu pravo u oči.

Šipvel se za trenutak oseti nesigurnim, pošto je osetio strančev pogled.

Seo je hitro i uzeo špil iz džepa. Holidej odmahnu.

— Te nećemo uzeti.

Šipvelovo lice postade purpurno crveno.

— Šta to treba da znači? Da nećete možda da tvrdite...

Kockar izvuče cigaretu iz srebrne tabakere, kresnu šibicu i odbi nekoliko vešto napravljenih kolutova tačno u pravcu Šipvelove glave.

— Šta je po sredi? — siktao je bandit ljutito. — Da ne uobražavate da ću igrati s vašim kartama?

Umesto odgovora Holidej podiže levu ruku:

— Molim vas špil karata!

Kafedžija donese novi špil i položi ga na sto.

— Još nešto želite, Dok?

Kockar odmahnu glavom. Doktor, mislio je Šipvel. Znači momak je lekar. Pa tako nekako i izgleda. U svakom slučaju ima para.

Igra je počela. Poker u dvoje, takozvani dubl-poker. Sreća je uglavnom bila promenljiva.

Onda je Holidej dobio. Šipvel je imao samo još nekoliko dolara pred sobom. Kada mu je ostao poslednji, bilo mu je jasno da mora da upotrebi neki trik.

Ni sam nije bio toga svestan da su ga spretni pokreti njegovog partnera tako impresionirali da se nije usudio na neki suviše grub ili providan trik. Odlučio se na „let u manžetu“ kako su kockari nazivali skrivanje karata u rukav.

Holidej baci kartu.

— Još jednu — reče bandit.

— To bi bilo suviše uz onog keca u rukavu — primeti Holidej.

Šipvel poskoči. Činio je grešku za greškom. Kockar je nemarno zavalio u stolicu.

— Šta si to rekao, prokleti krpaču kostiju? Da imam keca u rukavu?

Holidejeva mirnoća je trebalo da upozori bandita. Ali toga dana kao da je bio van sebe.

— Ustaj! — uzviknuo je.

— Ja ne bih bio tako glasan, prijatelju. Čovek koji je ovde već tro-

jicu varao na kartama, trebalo bi da bude miran, kada ga uhvate u prevari.

Čet Šipvel poskoči unazad. Gleđao je Holideja lica izobličénog od gneva.

— Ustaj!

Ruka mu je kliznula prema revolveru.

Da li je to bilo priviđenje? Uopšte nije primetio da je lekar učinio bilo kakav pokret. Pa ipak, u desnici njegovog partnera stajao je veliki sjajni kolt.

— Za to nisi dovoljno brz, prijatelju. A mi za skrivanje karata u rukav. Ruke u vis!

Šipvel je zapanjeno piljio u plave, ledene oči kockara. Lagano je podigao ruke iznad glave.

— Kafedžijo! — reče kockar.

Ovaj oklevajući, priđe bliže.

— Dok?

— Uzmite ovom čoveku kartu iz desnog rukava.

Kafedžija je bojažljivo gledao Četa.

— Ne mrdaj burazeru, inače ću te pretvoriti u palidrvoca.

Kockarev revolver škljocnu. Otkočio ga je. Taj metalni zvuk je kidao nerve i kafedžiji i banditu.

Uzmite mu kartu iz rukava!

Nesrećni vlasnik saluna zavučé banditu ruku u rukav i izvuče kartu. Bio je to keć tref. Holidej vrati revolver u džep. Pogledao je u karte.

— To je baksuz karta, mister.

— Ol rajt — procedi bandit žustro kroz zube, još ćemo razgovarati, Dok!

— To vam baš ne bih savetovao, mister — uzvрати kockar i sede mirno.

Šipvel otetura iz saluna. Do đavola, baš da mu se to dogodi. Sada ga je taj prokleti doktor nasapunjao, doveo u nepriliku. Može li sad, pod ovakvim okolnostima, uopšte da ostane u gradu.

Morao je!

Bar je tako mislio. Nije imao drugog izbora. Sledeći grad je veoma daleko. Na pomisao da nekog upita gde je sledeći grad, uopšte nije došao.

Hteo je da ostane ovde, da opljačka banku, a i s tim doktorom će se obračunati. To je bio njegov novi plan. Loš plan. Sasvim loš. Najgori koji je Čet Šipvel ikad skovao.

Uputio se u hotel. Ovog puta izgledao je uredno i mogao je da uđe u bilo koji.

— Sobu! — promrsio je mladiću na recepciji.

— Da, izvolte. Hoćete li da se upišete u knjigu gostiju, mister.

„Čet Šipvel”.

To je upisao, velikim, čitkim slovima. Kada se uspravio, oseti neku čudnu toplotu u grudima.

Nebesa! Da nije poludeo! Kako je samo mogao da upiše svoje pravo ime u knjigu?

— Evo momče, to baš nije najčitkije napisano. Bez pitanja istrgao je list, zgužvao ga i napisao na sledećoj strani:

„Džek Fliger“. I to baš nije bilo mudro. Ali mu u tom trenutku ni jedno drugo ime nije palo na pamet.

Pošao je u svoju sobu. Sa male crkve otkucavalo je podne. Ležao je nekoliko minuta, a onda opet ustao. Sa prozora je posmatrao banku.

Izašao je napolje. Kada je stao na trem hotela, okamenio se. Preko ulice je išao čovek prema salunu. Čovek koga je dobro poznavao i mrzeo kao kugu, za koga je verovao da je odavno pod zemljom.

Bio je to visok, plećat čovek orne kose, preplanula lica i plavih očiju.

Nosio je kožno odelo, kakvo ljudi nose u šumama, crvenu košulju i velike čizme. U ustima je držao veliku crnu cigaru.

Taj čovek nije bio niko drugi do Vajat Erp. Nije bilo sumnje. Bio je u to mnogo sigurniji, nego kada je video čoveka koga je ustrelio na glavnoj ulici Dodž Sitija.

Kako je ubica mogao da zna da je pogodio Vajatovog brata Morgana, koji je pre nekoliko meseci prihvatio posao pomoćnika maršala u Dodžu?

Šipvelov hitac okrznuo je Morga-

na Erpa po slepoočnici. Tri dana kasnije bio je ponovo na nogama.

Bili su to žilavi momci, braća Erp.

Ubica je ustuknuo nazad, pokušavajući da se prikrije iza nekog stuba, „sve dok maršal nije prošao.“

Onda se u tri koraka našao na sredini ulice i izvukao kolt.

— Erp! — zaurao je prodorno.

Pucnji odjeknuše ulicom. Vajat Erp se u padu okrenuo i odmah pucao.

Gore, na otvorenim vratima saluna, stajao je Dok Holidej sa revolverom u ruci. Oružje se pušilo.

Dva koraka od nogu Vajat Erpa, na snegu širila se tamna, krvava mrlja. Čet Šipvel se zanosio. Još uvek je stajao kada mu je maršal prišao. Čvrsto je stezao kolt levicom. Tek kada je Erp stao pred njega, sručio se. Dva metka su ga pogodila u grudi. Vajat kleče kraj njega.

— Prokletstvo, pa to je Čet Šipvel! — ote mu se sa usana. Holidej je išao prema njemu. Erp ga pogleda.

— Kako ste se našli na vratima saluna, Dok?

— Ja sam već danas imao kavgu s njim, maršale. Stao sam na vrata kada sam video da izlazi iz saluna. Jeste li ga poznavali?

— Da, poznavao sam ga... potvrdi maršal.

Čet Šipvel je doživio kraj u planinama Kolorada. Vođen nekom nevidljivom silom išao je pravo u propast.

Vajat Erp i Dok Holidej su u tim zimskim mesecima — kao i mnogih godina do tada — boravili u planinama.

Vajat je radio kao nadzornik grupe drvoseča, koja se ulogorila nedaleko od grada Piramid, a Holidej je prekrćivao vreme na isti način, ~~na~~ koji i u Dodžu — igrao je poker.

Kada su se vraćali natrag u dolinu, sneg je počeo da kopni i u vazduhu se već osećao dah proleća.

K R A J

Istinite legende o Divljem zapadu

TRI STRELE

(Prvi podvig Kita Karsona)

U logoru trapera uzbuđenje je bilo na vrhuncu. Posle skoro godinu dana nedaća, oskudice, borbe i neprestane opasnosti, ovi ljudi, oguglali na takav život, razuzdano su se radovali kratkim danima odmora i predaha. Posle jedanaest meseci veranja po planinama i lova na dabrove, spavajući uvek samo jednim okom, iz straha od medveda, zmija i Indijanaca, na zimskom mrazu, u kolibama koje su više ličile na sastajališta vetrova, nego na skloništa za ljude, pokrivajući se osušenim kožama, izlažući svakodnevno život opasnostima, da bi obezbedili divljač za hranu, brižljivo odmeravajući municiju da ne bi ostali bez zaliha. Posle jedanaest meseci takvog života, koji više podseća na život šumskih zveri nego na ljudski, sada im je isticao ugovor za skupljanje i prodaju kože predstavnicima kompanije Hadson.

Dolazili su sa velikim tovarima koža. Neki su se vukli iza pretovarenih mazgi, drugi su prepustili kanoima plod tolikih napora, a neki pak, pošto su ostali bez tovarnih životinja ili čamaca usled neke nezgode, dolazili su pešice, leđa povijenih pod teretom. Ali, niko nije želeo da izostane sa godišnjeg sastanka; da propusti priliku da posle toliko vremena samovanja ponovo vidi ljudska lica, da kupi novu kariranu košulju, ili da obnovi zaliha baruta i municije, a, pre svega, da popije koju kapljicu sa starim prijateljima.

Oni koji nisu imali sreće, stizali su praznih ruku, ili su bili žrtve napada, ili su jednostavno morali da prepuste tovar brzacima reke. Ali, oni su ipak došli. Nisu hteli da propuste jedinstvenu priliku da se proveše, u nadi da će im trgovci odobriti mali kredit pre početka naredne

sezone. Kao i svake godine, i ovoga puta bilo je i onih koji su izostali sa prozivke: nije reč o ljudima koji su zalutali. Oni nisu uspeli da na vreme izbegnu otrovni ujed zmije ili strele Indijanaca.

Nekoliko dana nakon otkupa razuzdano raspoloženje je već bilo obuzelo sve.

Pošto se kože rasprodaju a ugovori obnove, najpre se nabavlja najpotrebniji pribor za novu sezonu lova, a onda se preostali novac potroši za kupovinu bačvica viskija, koji se odmah popije u društvu. Ostatak dolara razdaje se ubogim i bezopasnim crvenokošcima ulogorenim na ivici proplanka. Za uzvrat, traperi od njih dobijaju obojeno perje, pletene kaiševe i visoke dokolenice od kože, koje su mekane kao rukavice. Indijanske žene to postižu dugim žvakanjem sirove kože.

Tu se okupljaju ljudi svih nacionalnosti i porekla, mnogi rođeni u Evropi, došli ovamo da bi izbegli neku kaznu, ili iz želje za avanturama. To su ljudi ogrubeli od divljeg života po šumama i planinama, tako da ni njihova zabava nema u sebi ničeg nežnog. Ljudi bez budućnosti, koji ulažu i poslednju paru u najbesmislenije opklade, kao što su borba i trka jelenaka, gađanje iz pištolja i bacanje noževa.

Nad svim tim traperima i graničarima, punim snage i alkohola, hitrim da podignu ruku na najmanji

izazov, prilično ojačalim za ovo nekoliko dana, dominirala je jedna ljudskara — Mat Metson. Mat Metson, džin švedskog porekla, važio je za najuobraženijeg člana te družine sva-dalica. Visok oko metar i devedeset, težio je mnogo više od sto kilograma, ali u njegovoj telesini nije bilo ni grama sala. Sve sami mišići i živci. Bio je zarastao u crnu, neurednu bradu, a njegove oči, zakrvavljene kao u zveri, ulivale su strah pri samom pogledu. Njegov glas, grub i prostački, nadjačavao je uvek sve ostale i podsećao ih da je on gazda celog proplanka. Pričane su o njemu neverovatne stvari: da se uhvatio u koštac sa jednim grizlijem i da mu je golim rukama polomio kičmu, da je u stanju da udarcem pesnice među rogove usmrti bika, i da mu je dovoljno četiri udarca sekire da obori veliko drvo.

Svima' u logoru Matsonovo prisustvo je teško padalo. Sve vreme su čak i najodvažniji lovci izbegavali da se sa njim susretnu. Za najmanju sitnicu padao je u vatru i bio je spreman da nanese bol. Kada bi došlo do razračunavanja pesnicama, protivniku je bilo najbolje da padne već pri prvom udarcu, kako bi izbegao da bude unakažen. Ako bi pak prineo ruku oružju, Šveđanin je bio toliko hrabar da ga drsko gleda u oči.

Na žalost, nije uvek bilo moguće izbeći ga. Po svaku cenu hteo je da

dokaže svoju nadmoćnost. Ako bi, kojom nesrećom, neki Indijanac zatražio od njega čašu viskija, uzalud bi posle pokušavao da umakne od tog džinovskog traperera. Ako bi se neki drug iz lova sa njima kladio, morao se unapred pomiriti s tim da ne dobije ni prebijene pare, kako ne bi izazvao njegov gnev. Ako bi njemu došlo da peva usred noći, svi bi morali da pevaju zajedno s njim.

Došao je dan — jedan od poslednjih dana otkupa, koji čak ni nadmenost razmetljivca nije bila u stanju da pokvari. — kada je Metson lunjao po logoru, čvrsto rešen da nađe žrtvu, na kojoj će iskaliti svoju mrzovolju. U jednom trenutku njegovu pažnju kao da je privukao jedan mladi lovac, tako reći dečak, čije je lice zračilo iskrenošću, ali na kome su se već videli tragovi teškog života i zamora. Imao je prodorne, zelenosmeđe oči. Bio je visok, ali vitak, a njegovi pokreti odavali su čoveka dobrih refleksa. Nosio je karakterističan kaput od antilopine kože, ukrašen resama, a na glavi je imao kapu od dabrovine, sa repom koji je visio. Nije nosio oružje. Bio je dobio novac za svoje kože, ali nije uspeo da ga potroši. Bio je odlučio da prekine sa postavljanjem zamki i da se otisne u otkrivanje novih krajeva. Niko nije više od njega želeo da izbegne nezgode. Zato, kada ga je Metson uvredio, on nije reagovao. Samo je uzviknuo:

— Dobro, vreme je da ti neko da lekciju. Kada me već izazivaš, ja sam tu. Takmičimo se u gađanju čaše.

Ceo logor je zanemio. Svi su prekinuli svoj posao. Sve oči su bile uperene u njih. Indijanci, koji su stajali pored svojih vigvama, približiše se.

Svi su bili svesni smrtno opasnosti kojoj su se izlagali učesnici dvoboja. Možda su ga izmislili švajcarski doseljenici, sećajući se podviga Viljema Tela. Radilo se o tome da jedan od boraca treba da stavi na glavu metalnu čašu, dok drugi treba da je pogodi jednim metkom. Zatim dolazi red na drugog. Redosled se odlučuje kockom.

U tom trenutku, posle omalovažavajućih reči mladog lovca, prisutni osetiše da prvi koji bude gađao neće nišani u čašu već malo niže među oči. Zato je Matson, koji je znao kakva ga opasnost vreba, odgovorio sa neizmenjenom nadmenošću:

— To je igra za balavce kao što si ti. Ja sam radije za pravi dvoboj — tri metka u glavu. Pristaješ li?

— Pristajem.

Metson izvadi iz pojasa veliki pištolj i sa najvećom pažnjom stade da ga nabija. Žagor čuđenja ostalih traperera nagna ga da podigne glavu i vidi nedaleko odatle kako njegov mladi protivnik daje zlatnik jednom crvenokošcu u zamenu za luk i tri strele. U magnovenju bi mu jasno da je prevaren: čak iako bude hitar i

precizan, biće mu potrebno suviše vremena da odmeri barut za pištolj i nabije ga. Pa metak...

Kada je sve bilo spremno, njih dvojica zauzeše mesta na suprotnim ivicama proplanka. Niko nije znao ko će da puca prvi. Mladić je već bio stavio strelu u luk mada još nije bio zategao tetivu. Metson je stajao nepomično, poluokrenut ka cilju, držeći dugačko oružje na boku, cevi okrenute ka zemlji ali odapetih petlića. Iznenada, skoro ne nišaneći, on podiže ruku i povuče okidač. Izuzev odjeka pucnja i zvižduka zrna, ništa se ne dogodi. Mladić je još uvek bio tamo, uspravan, miran, sa spremnim lukom. Čak i iz daljine, protivnik je mogao da vidi prezriv osmeh koji mu je zaigrao na usnama. Ovo razbesne Metsona. Razjaren, zubima izvadi čep fišeklije i, podrhtavajući od srdžbe, počeo ponovo da puni oružje. Ali više je baruta padalo na zemlju no što je ulazilo u cev. Skoro je već bio stavio kučinu, kada iznenada zvižduk zapara vazduh. Jedna izvanredno prava strela zabi se u njegovu kapu od krzna i odnese je.

Aplauz traperu, upućen mladićevom hicu, i podrugljivi povici sa svih strana, razjariše još više grdosiju. Uz psovku on ipak uspe da stavi zrno u oružje. Ali tek što je

bio završio, druga strela izbi mu pištolj iz ruke.

Skoro ne verujući u poraz, on pada na kolena. Na licu mu se čitao strah od smrti. Sve oči se okrenuše ka mladiću... Pomilovanje ili će treća strela zadovoljiti pravdu?...

Plavokosi traper ponovo podiže luk i lagano i pažljivo nanišani. Prodoše nekoliko trenutaka. Dugi kao večnost. Potoci hladnog znoja slivali su se niz lice čoveka, koji je klečao, i gubili se u gustoj bradi. Luk je bio zategnut do maksimuma, ali i pored napora, ruke mladića bile su čvrste i potpuno nepokretne. Konačno mladić prekida napetost situacije i, stalno držeći strelu upravljenu ka srcu protivnika, pređe lagano preko proplanka, približivši se Metsonu. Obori luk, izvadi strelu. Prelomi je na dva dela. Prednji, zašiljeni deo, baci prezrivo poraženom grubijanu i reče:

— Uzmi je za uspomenu... I ne zloupotrebljavaj više strpljenje bližnjih. Ovo ti je uspomena na Kita Karsona.

Prošlo je mnogo godina. Jednog dana do Kita Karsona došao je glas da je neka kosmata ljudeškara, koja uvek nosi oko vrata polovinu indijanske strele, do krvi premlatila dvojicu kopača zlata i to samo zato što su, izgleda, posumnjali u priču o sada već legendarnom Kitu Karsonu,

**Obaveštavamo čitaoce da raspolažemo primercima
do sada izašlih brojeva „VIKEND ROMANA”
Iz serije VAJAT ERP:**

- 1. LEDI VINČESTER**
- 2. DOŠLJAK SA MISURIJA**
- 3. U PESKU TEKSASA**
- 4. DVOBOJ KOD ĐAVOLJE KULE**
- 5. GROB U ARKANZASU**
- 6. PUT ZA ŠERIDAN**
- 7. ZLATNI BIL**
- 8. PAKAO U VIČITI**
- 9. JAHAC SA ZVEZDASTIM
MAMUZAMA**
- 10. VOZ ZA SANTA FE**
- 11. OPASNA ZEMLJA**
- 12. REVOLVERAŠ IZ DAKOTE**
- 13. RANČER**
- 14. ŠERIF IZ DODŽ SITIJA**
- 15. ERP I VARALICA**
- 16. OLUJA NAD SIMERONOM**
- 17. ČOVEK S BIČEM**
- 18. VUKOVI IZ KOLORADA**
- 19. STARI GONIČ**
- 20. INDIJANSKO SEDLO**
- 21. HITAC IZ ZASEDE**
- 22. AJDAHO KID**
- 23. LEDENI VETAR MONTANE**
- 24. KRALJ STOČARA**
- 25. DŽIMIJEVA BANDA**
- 26. CRNI DŽO**
- 27. USPAVANI PAKAO**

**Navedene romane možete dobiti ako uplatite na
čekovni račun broj 657-1-255 NIP, FORUM, Novi
Sad, 1 dinar po svesci i poštarinu 0,80 dinara.**

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANORAMA

NAJLEPŠI IZBOR STRIPOVANIH ROMANA: 1) OLAK GLADIJATOR, 2) TALIČNI TOM, 3) KING-KONG, 4) LIK ORIENT, 5) ČELIČNA PESNICA, 6) DALEKA PLANETA, 7) MASKIRANI OSVETNIK, 8) DETEKTIV FRKA, 9) KRADLJIVCI MARSUPILAMIJA, 10) ASOVI SVEMI-RA, 11) SREČKO I DRUGI SAMO ZA 1 DINAR

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MISICA 1.
ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

MART 1969.